

IHS
▽

RIA
▽

**BOGO
LJUB
CERKVEN LIST
ZA SLOVENCE**

Izhaja začetkom vsa-
:: kega mesca ::
Tiska Katol. Tiskarna
:: v Ljubljani ::

Stane:

za celo leto K 2.—; za
Nemčijo K 2.50; za Ame-
riko in vse ostale zuna-
:: nje kraje K 3.— ::

Spisi in dopisi se po-
: šiljajo uredništvu, :
naročnina in darovi
pa upravništvu „Bo-
goljuba“ v Ljubljani

Spisi se morajo poslati
do 10., dopisi do 15. prej-
:: šnjega mesca ::

Koledar za april 1916.

Namen apostolstva molitve, določen in blagoslovljen od sv. Očeta:
Vdove in sirote vsled vojske.

Dnevi	Godovi	Posebni namen apostolstva molitve so vsak dan tudi vsi nujni dogodki	Češčenje presv. Rešnj. Telesa		
			ljubl. škof.	lavant. škol.	
1	Sobota	Hugon	Ugodno vreme, mir	Konjšice	Gomilsko
2	Nedelja	Frančišek P.	Družba sv. Mohorja	Sv. Troj. p. C.	Reka
3	Poned.	Abundij	Zatiranje slabih knjig in časopisov	Preddvor	Konjice
4	Torek	Izidor	Naši škofje in profesorji bogoslovja	U.-Deutschau	
5	Sreda	Vinc. Fer.	Ljudski misijoni	Dobrepolje	Prihova
6	Četrtek	Sikst, p.	Ponižanje sovražnikov sv. Cerkve	Leskovića	
7	Petek	Herman	Bravci in sotrudniki Bogoljuba	Zaplane	Čadram
8	Sobota	Albert, šk.	Pogrešani vojaki	Suhorija	
9	Nedelja	Mar. Kleofa	Zvesto spolnjevanje cerk. zapovedi	Brezje	Loče
10	Poned.	Ecehijel, pr.	Katoličani na Balkanu in med Turki	Podbrezje	
11	Torek	Leon I., p.	Rimsko vprašanje — sv. Oče	Blagovića	Sv. Kunig.
12	Sreda	Zenon	Stanovitnost do konca	Vrhnika	
13	Četrtek	Hermenegild	Vladarske hiše — Španska	Vrhpolje p. M.	Spitalič
14	Petek	Mar. 7 žalosti	Ziva vera med izobraženci	Sv. Lenart	
15	Sobota	Helena	Odvrnitev šibe potrese	Kamniki	Zreče
16	Nedelja	Cvetna ned.	Postopači krog cerkve med mašo	Kranj	Ziče
17	Poned.	Rudolf	Malodušni duhovniki	Motnik	Skomarje
18	Torek	Eleuterij	Naši posli in postrežniki	Šturje	Stranice
19	Sreda	Leon IX., p.	Uradniki	Št. Jurje	Kebelj
20	Četrtek	Veliki četrtek	Zahvala za ustanovitev presv. R. T.	Ihan	Sv. Jernej p. L.
21	Petek	Veliki petek	Potrpljenje v križih in nadlogah	Dobrnice	
22	Sobota	Velika sobota	Zedinj. sv. Cerkve; judje in razkoln.	Buje	Velika nedelja
23	Nedelja	Vstajenje G.	Veselje v Gospodu	Šmihel (red.)	Ormož
24	Poned.	Jurij, muč.	Naši vojaki — Ljubljana	Stara Loka	
25	Torek	Marko, evg.	Blagoslov polja in vrtov	Cerklje p. K.	Boln. v Orm.
26	Sreda	Klet, papež	Svetost duhovnikov	Podgrad	
27	Četrtek	Peregrin	Naši vojaki na tujem	Nevlje	Središču
28	Petek	Pavel od Kr.	Domači mir — obrekovani	Čatež pri K.	Sv. Miklavž pri Ormožu
29	Sobota	Peter, muč.	Ljudske šole	Št. Jurij pod K.	
30	Nedelja	Katarina S.	Prvoobhajanci, vsi v aprilu umrli	Stari trg p. L.	Svetinje

Odpustki

za mesec april 1916.

1. Sobota, prva v mesecu. Popolni odpustek vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast brezmadežni Materi božji, da nekoliko zadoste za razžaljenja, storjena Materi božji, in molijo po namenu sv. očeta.

2. Nedelja, prva v mesecu. Udom rožnovenske bratovščine trije popolni odpustki: 1. če v bratovski kapeli molijo po namenu sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. — Popolni odpustek: a) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega.

3. Ponedeljek. Sv. Benedikt Fildelfski. Popolni odpustek tretjerednikom v redovni cerkvi; kjer te ni, v farni.

4. Torek. Popolni odpustek udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor jutri.

5. Sreda. Sv. Julijana. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi; b) udom bratovščine sv. Družine.

6. Četrtek, prvi v mesecu. Popolni odpustek udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor včeraj.

7. Petek, prvi v mesecu. Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente, premišlujejo nekoliko dobrotljivost presv. Srca in molijo po namenu svetega očeta; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; c) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 5. dan.

9. Tiha nedelja. Popolni odpustek: a) tistim, ki nosijo višnjevi škapulir; b) udom bratovščine žalostne Matere božje s črnim škapulirjem.

Poslušajmo glas sv. očeta!

Benedikta XV. zopetni klic k miru, k molitvi, postu in miloščini.

Dne 4. sušca je vatikansko glasilo »Osservatore romano« prineslo sledeče pismo papeža Benedikta, naslovljeno na kardinala Pompili-ja, (ki je papežev generalni vikar za mesto Rim) namenjeno pa celemu krščanskemu svetu:

V strašnem razporu, ki razdeva Evropo, nismo kot dušni pastir vsega sveta mogli ostati brezbrizni, in tudi nismo mogli molčati; sicer bi zatajili svete dolžnosti, ki nam jih nalaga vzvišeno od Boga nam naloženo poslanstvo miru in ljubezni.

Od začetka svoje vlade smo se trudili s celim srcem, užaljenim od takó strašnih prizorov, da bi pregovorili vojskujoče se narode, naj bi odložili orožje in poravnali svoje razpore s prijateljskim sporazumom, kakor se ujema s človeškim dostojanstvom. Vrgli smo se takorekoč med vojskujoče se narode kakor oče med svoje boreče se sinove in jih rotili v imenu tistega Boga, ki je neskončna Pravica in Ljubezen, naj odnehajo od tega, da bi hoteli drug drugega uničiti. Naj marveč jasno obrazlože želje vsake stranke ter naj po načelih pravice in možnosti upoštevajo želje narodov. Svoje samoljubje naj pa zatajé in svoje posebne koristi naj podredé splošnim koristim velike skupnosti narodov.

To je bila in je edina pot, da se reši strašni razpor po načelih pravice in da se doseže mir, ki bi ne koristil eni sami stranki marveč vsem strankam in bi bil zato pravičen in trajen. Obžalujemo, da se

ni poslušal Naš očetovski glas, in da vojska traja dalje z vsemi svojimi strahotami.

Kljub temu, gospod kardinal, ne moremo in ne smemo molčati. Očetu, katerega sinovi so v divjem boju, ni dovoljeno, da preneha svariti, četudi so ostale njegove prošnje in solze brez uspeha. Znano Vam pa je, da je Naš ponovni klic k miru, četudi ni dosegel zaželjenega sadú, našel glasen odmev in se je vлил kakor balzam v srca vojskujočih se narodov. Da, vлил se je v srca vseh narodov celega sveta ter vzbudil živahne in vroče želje, da bi videli, kako se krvavi razpor najhitreje reši. Ne moremo se zdržati, da bi še enkrat ne dvignili svojega glasu proti tej vojski, ki se nam zdi samoumor civilne Evrope. Ne smemo opustiti nobene prilike, da bi ne priporočali vsakega sredstva, če more služiti v to, da se doseže zaželjeni cilj.

Zdaj Nam nudijo, gospod kardinal, ugodno priliko nekatere pobožne žene, ki so nam naznanile, da se hočejo v svetem postnem času združiti k molitvi in pokori, da izprosijo od božje neskončne milosrčnosti konec strašne žibe. Ta namen moremo le pozdraviti in priporočiti vstrajno molitev in krščansko pokoro, ki je edina tolažba, ko Naše in vsako človeško srce krvavi vsled tega strašnega bratskega boja, in najuspešnejše sredstvo, da izprosimo pri Gospodu zaželjeni mir. Zato smo to namero očetovsko blagoslovili in jo zdaj javno odobrimo, ter

želimo, da se ji pridružijo vsi verniki.

Zaupamo, da se bodo ne samo v Rimu, marveč v celi Italiji in v drugih vojskujočih se deželah zbirale katoliške rodbine posebno v bodočih dneh, oddaljene od svetnih iger in zabav, k pobožni vstrajni molitvi in h krščanski pokori. Posebno opominjamo vse matere, žene, hčere in sestre borilcev, ki v svoji nežni duši čutijo bolj kakor vsi drugi strašno gorje sedanje vojske, naj s svojim zgledom in svojo milo močjo pregovore vse ude svoje družine, da naj ne prestando in goreče molijo k Bogu in naj prinašajo k njegovemu božjemu prestolu radovoljne žrtve, ki naj potolažijo pravično jezo božjo.

Ljubo bi nam bilo, če katoliške rodbine vseh vojskujočih se držav to delo ljubezni izvrše na dan, ki je posvečen spominu prevzvišenega darovanja učlovečenega Boga (na veliki petek), ki je hotel s svojo bolečino rešiti in tolažiti vse Adamove sinove. Naj se v tej vedno znameniti uri njegove neskončne ljubezni

obračajo po posredovanju njegove žalostne, a neupojnjene Matere, Kraljice mučencev, k Bogu in tako dosežejo milost, da morejo težave in bolestne izgube prenašati s krščansko vdanostjo in ga prositi, naj konča to tako dolgo in strašno poskušnjo.

Želimo tudi, naj se brišejo grehi in tolaži pravična jeza božja tudi z miloščinom in naj vsaka rodbina primerno svojemu premoženju daruje dar ljubezni v korist revežem in nesrečnežem, ki jih Jezus tako ljubi, in posebno v podporo ubogim otročičem tistih, ki so padli v tej strašni vojski.

Upamo, da se udeleže tega dela krščanskega usmiljenja tudi rodbine nevtralnih držav. Naj nežno sočutje in nadnaravna milosrčnost združuje vse otroke istega nebeškega Očeta!

V tem upanju podelimo Vam, gospod kardinal, in omenjenim katoliškim ženam in rodbinam prisrčno Svoj apostolski blagoslov.

V Vatikanu, 4. marca 1916.

Benedikt XV.

Kaj bomo sv. očetu na to odgovorili?*

Knez miru.

To pismo papeževo je sprejeto v Bogoljuba:

Prvič zato, da se iz njega vidi, kako se sv. oče neprenehoma prizadevajo za mir in kako porabijo vsako priliko, da dvignejo pred vsem svetom svoj glas za to, da naj bi že bil konec medsebojnemu klanju. Četudi to prizadevanje doslej ni imelo uspeha, vendar mora cel svet priznavati in tudi res priznava, hvaležno in spoštljivo, to papeževo prizadevanje. Vsaj ne bo mogel noben pameten človek

reči, da je bila Cerkev za vojsko in da ni storila za mir vsega, kar je bilo v njeni moči.

Seveda ne spametni bodo trdili in trobili še vedno svojo. In teh ne bo nikoli zmanjkalo. »Število norcev je neskončno,« pravi sv. pismo. Tem ne prideš do živega z nobenimi dokazi, ker dokazov sprejeti nočejo. Ravno kar se sporoča uredništvu od neke strani, da »pri naših ljudeh vsled vojske vera peša. Mnogi manj molijo in redkeje prejemajo svete zakramente kakor prej...

* V zadnji številki objUBLJENA razprava: »Zakaj morajo trpeti tudi nedolžni?« je že spisana, pa zaradi tega papeževega pisma odložena na prihodnjo številko. Ravnotako nadaljevanje: »Nekaj lepega in veselega za vse trpeče in žalostne.«

žene odlikujejo, slovenske gotovo ne bodo izostale!

Kaj so pa rimske žene sv. očetu obljubile in kaj sv. oče žele tudi od drugih? Stara pa še vedno edino prava sredstva: molitev, post, miloščino.

1. Ali bomo še kaj molili?

Molili smo sicer že veliko, in utegnil bi kdo (ali katera) reči: Moliti smo se že naveličali. In vendar zdaj ni čas naveličati se, marveč čas pomnožiti svojo gorečnost! Če bi se bil kdo lahko naveličal, bi se bili naveličali gotovo vojaki vojskovati se; in vendar se ne smejo naveličati, ampak se morajo, radi ali neradi, še vedno vojskovati. Moški na bojišču, — ženske doma! Moški z mečem v roki, ženske z rožnim vencem. In vendar je rožni venec sukati malo lažje — pa še precej lažje! — kakor meč in puško in kanon, in pri tem vedno čakati, kdaj bo od one strani kaj v človeka priletelo in ga razneslo! ... **Dokler torej vojaki vstrajajo v boju, tako dolgo moramo mi v molitvi!** Sicer bi nas moralo biti sram pred njimi.

Molite za mir, molite za srečen konec vojske, molite zlasti — kakor smo vas prvi dan izbruha vojske z Italijani prosili — molite neprenehoma in s svetlo silo k Mariji, naši Materi, da bi se tem ne posrečilo prodreti k nam in raztrgati nas Slovencev na dvoje, kar bi bila za nas neizmerna nesreča. Molite pa prav posebno za umirajoče.

Ali ste brali, kar je spredaj pisano, da nekaterim vsled vojske vera peša, da mnogi manj molijo in redkeje zakramente prejemajo? — Ali tudi vi tako, dragi bralci »Bogoljuba«? Upamo, da ne! Ali je mar res zdaj čas, da bi se manj molilo in zakramenti redkeje prejemali?! Ne, ne; ravno nasprotno! Glejte, zdaj je prijeten čas — za molitev namreč, glejte zdaj je dan zveličanja; dan, na katerem lahko mnogim k zveličanju pomagamo, če molimo zanje. — Imejmo za zgled sv. očeta! Veliko se trudijo, malo dosežejo, pa se vendar — ne naveličajo. Mislijo si: Jaz storim, kar je v

Drugič je pa to pismo v Bogoljubu ponatisnjeno zato, ker se obrača do ženstva, — med katerim ima Bogoljub največ bralcev. Žene same — gotovo kake rimske gospe — so dale sv. očetu povod k temu pismu. Sv. oče pa izražajo željo, da naj bi to, kar so rimske žene sprožile, storile tudi druge. In kjer se druge dobre

moji moči, drugo prepuščam Bogu in zaupam vanj, da bo vse prav naredil. Tako tudi mi! Geslo sv. očeta bodi tudi naše: »V té, o Gospod, zaupam; vekomaj ne bom osramočen!«

Molite zlasti radi zdaj v postu in tudi potem s v. križev pot. To je za postni in za vojni čas posebno primerna molitev. Ali ni velika podobnost med Jezusom, ki ga sujejo, vlačijo in teptajo tam po jeruzalemskih cestah in med ubogimi vojaki na bojišču, posebno ranjenci in umirajočimi? Prosite in rotite trpečega Zveličarja pri vsem tem njegovem strašnem trpljenju in neskončnem poniževanju, pri njegovem križu, njegovih padcih, njegovih ranah, njegovih krvi, njegovi smrti, naj ima usmiljenje z onimi, za katere je vse to trpel, naj sprejme njih trpljenje v spravo za njih grehe, naj jim da skesanost desnega razbojnika ter naj jim bo milostljiv sodnik!

Molite, bratje; molite, sestre; molite!

2. Kaj bo z našo pokoro?

Z besedo »post« se — kakor pravi katekizem — razumejo vsa dela spokornosti, torej pokora sploh.

Molitev priporočati, to še gre, četudi so se je nekateri naveličali, — o pokori si pa skoro ne upam več ne govoriti ne pisati. Že parkrat namreč, ko sem govoril o pokori, sem slišal reči: Pokoro, če jo hoče, naj pa dela sam! Res sem je potreben; vendar sem bil te misli, da bi več zaleglo, ko bi je vsak en košček nase sprejeli.

Nevrjetno, kako nekateri o pokori težko slišijo govoriti! To je res, da tisti, ki pokoro pridigajo, še nikoli niso bili priljubljeni, — ne v starem ne v novem testamentu. Zato bi bilo res najbolj previdno, o pokori molčati, — ko bi — ko bi ne bil Jezus, večna Resnica, svoj čas izrekel silno resne in stroge besede: »Ako ne boste pokore delali, boste vsi poginili!...« Ali je treba jasnejše in živejše izreči potrebo pokore? Ali je spričo teh besedi Gospodovih mogoče o pokori molčati?...

Ali ni morebiti sedanja vojska živo pojasnilo k tem ostrim besedam Gospodo-

vim?... Zakaj poginja toliko ljudi v tej vojski? Ali ne morebiti ravno zato, ker svet ni hotel ničesar vedeti o pokori, ker je vse hlepelo in drvelo le za uživanjem?... Torej je vse zastoj, pokore so ne ubranimo; moramo jo delati, če ne radovoljno pa neradovoljno! Boljša in ložja je pa radovoljna kakor prisiljena.

Seveda, pokoro imamo zdaj v času vojske vsi. Kdo izmed nas ni od vojske nič prizadet? Voljno nositi težave vojske in vse, kar je z njo v zvezi, to je gotovo tudi neka pokora. Vendar pa, če govorimo o pokori, si navadno mislimo kaj takega, kar si človek sam prostovoljno naloži. Le to je Bogu iz dobre volje prinešen dar, ki Boga najbolj potolaži. Le pogledjte, da pisano sv. očeta govori o radovoljnih žrtvah!

Zdaj pa dovolite, ker se ponuja prilika, da vas spomnim na nekaj, kar vam je »Bogoljub« nedavno priporočal.

V 2. številu letošnjega leta je bil spis z naslovom »Tako sodijo o nas, kaj bomo storili na to?« Ni ga pisal urednik, pisala ga je druga roka, narekovalo drugo srce, vneto za blagor bližnjega, blagor naroda, blagor človeštva. Ali ste brali tisto? Če se ne spominjate več nanj, bi vas prosil, da ga še enkrat preberete, če imate tistega »Bogoljuba« še pri hiši.

Pisano je bilo med drugim takole: Vstanimo, vrle žene in dekleta širom Slovenije, dvignimo ponosno svoje glave in recimo: Rajši ne pijem kaplje alkohola več, kakor da bi nas imeli po svetu za pijance! Vstanite predvsem žene, sestre in hčere naših junakov in vzkliknite: Ne kaplje več — dokler se ne vrnejo z bojišča srečni in zdravi junaki naši! — To zdržanje pa darujmo za duše v vicah, posebno za duše tistih milijonov, ki so v tej vojski padli in trpé žejo v vicah. — Da si bomo same med seboj delale pogum, hočemo »Bogoljubu« naznaniti, koliko se nas je oglasilo za to sveto delo! Najlepše bi pač bilo, ko bi prednice Mar. družb stopile na plan, pobirale podpise in jih izročile voditelju, ali pa na dopisnici same

sporočile »Bogoljubu«: Naznanim vam da je pri nas itd. ....

No, kaj menite, koliko se jih je pa na ta poziv oglasilo; koliko jih je »ponosno dvignilo svoje glave«; od koliko Marijinih družb je v teku dveh mesecev došlo poročilo? Od ene — cele! Edino iz Semiča so poslali to-le naznanilo: »V naši družbi se jih je na poziv v 2. številki »Bogoljuba« vpisalo v treznostni odsek k 34 prejšnjim članicam še 35 novih. (Mnoge nimajo toliko poguma; boje se dela, kjer je vedno prilika, da pijejo, — še bolj pa zbadljivih besed.)«

Čast semiški družbi, — četudi se niso priglasile ravno vse! Ali poznate Semič? Ste se že kdaj vozili po belokranjski železnici? Ko vlak pripiha po dolgem predoru skoz Gorjance in zagledate belokranjski svet, ste sredi samih lepih vinskih goric; kmalu spodaj, malo na levo, pa velika semiška farna cerkev. Od tam torej — iz srede teh vinskih goric — je došlo to poročilo; od drugod pa — nobenege glas. Morebiti so pač nekatere »ponosno dvignile glave« a rekle: Me že ne! Me ga bomo še! Kje pa ste ve pridna dekleta in posebno ve prednice Mar. družb, ki ste bile še posebe naprošene za to delo? O čem se pa pogovarjate pri sejah družbenega predstojništva? (Berite danes tam zadaj v »Mar. cvetju«!) Ali mar ne berete »Bogoljuba«? Pa berete ga že, berete. Če »Bogoljub« zapiše kako besedo, ki vam ni všeč, brž dobimo pisemce za pisemcem... če pa »Bogoljub« kaj pozivlje in prosi, pa — vse tiho. Prihajajo dopisi od raznih strani, prinašajo razne stvari; nekateri precej lepe, nekateri pa tudi precej prazne, — samo o tem nobeden besede. Kakor oni Štajarc, ki je rekel: »V vse bratovščine me zapišite, samo v toto ne!« To se pravi: Vso v n a n j o pobožnost, če hočete; samo o zatajevanju nobene besedice!

Zakaj — mi boste odgovorile — pa vi tole reč tako ženete, to pijačo tako preganjate, da smo tudi že kar naveličani to poslušati. Zato, drage moje, ker je to n a j l o ž j a , n a j p o t r e b n e j š a , n a j k o -

r i s t n e j š a i n n a j b o l j p r a k t i č n a p o k o r a . Vi se sicer lahko pokorite tudi v drugih, težjih rečeh, in je prav, če se; vsaka pametna pokora je dobra. Zdržite se na primer tobaka, kar je menda še težje kakor alkohola. Tako vsaj pravijo tisti, ki poskušajo. — Pa saj ženske tako ne kadite tobaka. No, se pa zdržite kave, po domače rečeno: kofeta; ali pa sladkorja v kavil Joj, joj, boste rekle, to bo pa prehuda pokora! No dobro, vidite, zglihajmo se tako: Mi vam pustimo kavo, — da pustite vi vsako opojno pijačo!

Naravno je, če govorimo o pokori, da vzamemo najprej to, kar je nekako najbolj pri roki. Če tega ne, kaj drugega pa? Najbolj praktična je ta pokora, ker je zdaj pijača tako neznansko draga, Najbolj potrebna in koristna, ker to premagovanje največ pripomore k d u h o v n e m u p r e r o j e n j u našega ljudstva, ki bo po vojski še posebno potrebno. Druge pokore imajo zaseben, to pa bolj javen, apostolski značaj. S tem hočemo pripomoči k s p l o š n i treznosti, ki je našemu ljudstvu tako potrebna. Je pa tudi najložja pokora to. Ne vrjamate?

V čem pa obstoji pokora? V tem, da si radovoljno odrečemo kaj prijetnega ali naložimo kaj neprijetnega. Zdaj pa pogledajmo, kaj si mi nalagamo neprijetnega in odrekamo prijetnega? Ali mar posnemamo stare spokornike v njih ostrosti? Tako ostre pokore sedanji mehkužni rod sploh ni zmožen. Ali se mar bičamo, ali nosimo rašovnik na golem životu ali pa spokorni pas okoli ledja? Mogoče, da to delate, — a ker ne vidimo, nič kaj radi ne vriamemol! Ali si morda pritrgavamo v spanju? To bi morda niti ne bilo prav pametno, ker bi utegnili zdravju škodovati. Ali v jedi? Ze mogoče, ali le večinoma zato in takrat, kadar — nimamo; to pa zopet ni prava radovoljna pokora. In tudi ta pokora bi ne bila najbolj pametna, ker človek nazadnje mora jesti, posebno ker morate tudi delati. V čem torej naj vendar obstoji naša pokora, če težjega nismo zmožni; da bo vsaj nekaj? Najložje in brez vsa-

ke škoduje zdržnost v pijači. — Ravno zato, ker večinoma nismo zmožni velike, ostre pokore, storimo vsaj to, kar ni pretežko. Ako pa ložjega ne, kako pa kaj težjega? Če pa nismo prav nobene radovoljne pokore zmožni, potem je pa res najbolj modro, da o pokori — molčimo! Potem se pa tudi nikar ne pritožujmo, če nas pokori Bog!

Ne smete pa misliti, da smo samo pri nas tako »sitni«, da za to reč tako pritiskamo. Ne, drugod delajo ravno tako, mi samo druge posnemamo. Apostol abstinence med Nemci, frančiškan P. Elpidij, je že pred več meseci povedal v nekem časniku, da je samo v času vojske pridobil 24.000 novih udov popolne zdržnosti; danes jih ima morebiti že 30.000. To so bile gotovo tudi večinoma ženske. Glejte, Slovenci bi lahko z enim mahom Nemce dosegli, ko bi vsi, ki »Bogoljuba« berete, ga hoteli tudi ubogati! (kajti »Bogoljuba« se tiska zdaj 30.000). — Svet zdaj občuduje Nemce, kako so močni v vojski. Pa velik narod so Nemci; njih ne more kaka sila uničiti. Kaj pa mi Slovenci? Če že Nemci spoznajo, da je pri njih treba delati za zdržnost, je pri nas stokrat potreba...

Seveda se to ne zahteva od vsakega. Zahteva sploh od nikogar ne, ampak samo priporoča. Temu je morda ta vrsta pokore bolj po volji, drugemu druga. Posebno po vinorodnih krajih je te vrste pokora bolj težka, to je gotovo. Toda čudno pa je, da imajo časih po vinorodnih krajih več zanimanja in veselja za zdržnost kakor tam, kjer trto komaj poznajo! — Zdržnost od opojnih pijač ni zapoved ampak le pobožen svet kakor n. pr. vedno devišstvo. Kdor more umeti, naj umè! Zato se tudi zameriti ne more nikomur, kdor noče zdržnosti obljubiti; zameri se pa po pravici tistim, ki imajo sveto zdržnost za neumnost in se iz nje norčujejo. Ti se norčujejo iz besedi Jezusovih: »Zatajaj sam sebe!«

Da je pa nekaj zdržnosti od naše strani res potreba, posebno od strani pobožnega ženstva, je pa vzrok ta,

ker se bodo — kakor slišimo — moški v vojski privaditi tega in onega novega ter prinesli domov: pitja, kajenja (tudi tisti, ki prej niso), kletve in morebiti še česa.

Pri vojaki imajo dosti priložnosti v tem se vaditi; tako da se že naprej bojimo, kaj bo po vojski!... Pa tudi o ženskah se sliši iz raznih krajev, kjer so bili vojaki, da so se jako slabo obnesle, — tako da nam je v žalost in sramoto!... Kako čudno so nekatere nore za moškimi in pohotne!

Ali res pri vsem tem, ko se Bog tako žali, nikogar ni, ki bi ga hotel vsaj malce potolažiti? — In potem se čudimo, zakaj ni vojske konec! — Ali naj res tudi nam velja bridka pritožba Gospodova: Iskalsem ga, ki bi me tolažil, pa ga ni bilo; in dali so mi v mojo jed žolča in v žeji menapajali z jesi hom. Ali je Jezus zastonj klical na križu: Žejen sem! — — —

Žejen sem!

Po vsem tem se obračamo še enkrat do vseh, ki ste nekoliko dobre volje in hočete ubogati, ter vas prosimo v smislu pisma sv. očeta: Na dan sprave med Bogom in človeštvom, to je: na veliki petek obljubite in molite — posamezno ali skupno — kleče pred božjim grobom: O Jezus, iz ljubezni do tebe, ki si trpel za nas žejo na križu in iz ljubezni do duš, za katere si to trpel, obljubim, da se hočem zdržati opojnih pijač do tega in tega časa... najpožrtvovalnejši bodo rekli: za celo življenje. To premagovanje ti darujem za večni mir duš onih milijonov, ki so v tej

Oče, ako je mogoče, naj gre ta kelih mimo mene; pa ne moja ampak tvoja volja naj se zgodi!

vojski padli in za rešenje onih nešteti, ki še bodo padli. Sprejmi, mili Zveilčar, to mojo malo daritev, ki ti jo prinašam z veseljem, v zadoščanje za velika razšaljenja, s katerimi te svet vnovič križa.

Ta obljuba ne veže pod grehom; ni prava »obljuba« ampak le sklep. — Velikodušnim dušam se ne brani dodati še kako drugo zatajevanje, — po zmožnosti in previdnosti

Ni pa rečeno, da m o š k i ne smejo napraviti enake obljube!

V spodbudo drugim pa tudi »Bogoljubu« malo sporočite, če in kako ste izpolnili željo sv. očeta in priporočilo naše.

»Ako ne boste delali pokore, boste vsi poginili« — so besede večne Resnice. Nebo in zemlja bosta prešla, njegove besede pa ne bodo prešle. — — —

Miloščina briše grehe. »Dobrodelnost«.

Sv. oče končno priporočajo tudi miloščino. Toda tudi miloščino so se ljudje že naveličali dajati. »Ljudje so se že naveličali vednega dajanja«, smo že sempatje slišali. Vrjetno. Toda časih pa spet pravijo: Če si se naveličal delati, moraš pa naveličan delati«. In tako nekako bo moralo biti tudi z miloščino. Potreb je — kljub mnogemu dajanju — še vedno veliko in vse rane se bodo odprle šele po vojski... Ali bomo nasproti vsem tem ranam zapirali svoja srca?

»Miloščina briše grehe in ona je, ki daje najti milost in večno življenje«, beremo v knjigi Tobijevi. Kakor pokora je tudi miloščina Bogu prijetna in Boga tolaži. Zato deli miloščino vsakdo, — kakor in kolikor moreš. Če imaš malo, daj malo — tudi vinar uboge vdove bo Bog vzel za veliko — če imaš veliko, pa daj veliko, ker tudi potrebe so velike, ogromne. Če ne moreš dati nankrat veliko, daj večkrat po nekoliko.

»Bogoljub« je o dobrodelnosti že nedavno pisal. (V. 12. števil. minulega leta na prvi strani: »Dobrodelnost ob času vojske«.) Seveda potrebe so še vedno ogromne in se bodo le še množile.

Da bi se pa dobrodelnost po vojski preveč ne razdrobila in razpršila, ali z drugo besedo, da bi se dobrodelnost organizirala, v ta namen se ravnokar ustanavlja posebno društvo z imenom »Dobrodelnost«. To bo šlo od vojske prizadetim, posebno invalidom, pohabljenecem, slepcev, sirotam in vsakojakim skrbi in pomoči potrebnim v vsakem oziru na roko, kolikor mu bodo moči pripuščale. To društvo bo imelo v Ljubljani, blizu glavnega kolodvora, v Kolodvorskih ulicah št. 35, svojo posebno pisarno, kamor se bodo lahko oglašali pomoči potrebni. Invalidom se bo pomagalo, da dobijo umetne ude; da se izučijo kakega primernege rokodelstva in jim ne bo treba prosjačiti z »orglicami« od hiše do hiše; da pridejo gotovo do svojih pravic, ki jim jih zagotavlja postava; sirotam (otrokom brez staršev), — v zvezi s »Patronatom sv. Vincencija« — da se oddado dobrim ljudem v vzgojo itd. itd.

Če bo pa hotelo društvo dobrote deliti in temu ogromnemu zlu, kar ga bo vojska napravila, nekoliko odpomoči, bo pa seveda moralo tudi obilo podpore prejemati, — kajti denarja ne bo smelo delati. Zato pa že zdaj opozarjamo vsa dobra srca na to velevažno dobrodelno organizacijo ali napravo, ki bo imela po vojski nepregleden delokrog.

Pisarna se bo odprla v najkrajšem času. Dokler se pa ne odpre, pa sprejema darove v isti namen uredništvo »Bogoljuba« in jih bo oddalo društvu.

Ker je ta spis že zelo dolg narasel, za danes dosti o tem. Pa še drugič kaj. Videli boste in se čudili, kako je zdaj vedno v tem napredovala, da zna tudi revežem, ki jim udov (rok, nog) manjka, pomagati, da lažje živijo, se gibljejo, delajo in si sami kruh služijo. Gotovo je, da je nas vseh, ki smo v tej strašni moriji ohranili zdrave ude, sveta dolžnost, storiti vse, kar je v naši moči in kolikor nam največ naše premoženje dovoljuje, da olajšamo življenje tistim, ki so žrtvovali svoje zdravje, svoje ude, svoje oči... za državo in domovino.

»Delajmo dobro in nikar se ne trudimo; kajti ob svojem času bomo prejeli plačilo.« (Sv. Pavel.)

»Miloščina briše grehe in ona je, ki daje najti milost in večno življenje.«

Ta spis in vse važnejše stvari je prav, če preberete dva krat in zraven še malo premislite ter temu primerne sklepe naredite. Kar človek prebere samo enkrat in morebiti še naglo, to mu švigne mimo spomina in — izgine. Ko bere drugi članek, že več ne ve, kaj je bral v prvem. In to je vzrok, da dobro branje sploh in tudi pisanje »Bogoljuba« tako malo sadu rodi. Seme ne pade sicer na skalo, ampak ostane na vrhu, ne zagrebe se v srce, in tako ne more vskaliti. Ista je z našimi pridigami: ljudje le samo poslušajo, nič pa ne premišljujejo in nobenih skle-

Tako se bomo Slovenci in Slovenke odzvali vabilu sv. očeta, mirovnega kneza Benedikta XV.

Urednik.

pov ne delajo in zato kljub mnogim pridigam ni napredka. Resnica, če hoče roditi sad, ne sme padati samo na srce, ampak se mora zagrebsti v srce, kakor zrno, ki se z brano zagrebe v zemljo. To se pa zgodi ravno s premišljevanjem in sklepi, ki so sad premišljevanja. Ko človek bere prvič, bere bolj iz radovednosti, češ: kaj bo povedal? Ko bere drugič, bere zato, da bi mu v spominu ostalo, in lahko posamezne važnejše misli bolj pretehta, na podlagi njih pa sklepe napravlja. Tako berite to in druge važnejše stvari, potem ne bomo pisali zastoj.

Pred križem.

Daj, o ljubi Jezus, meni
del trpljenja svojega,
s tvojih ram na moje deni
težki križ, naj nosim ga;
naj še jaz pod njim medlim,
da za grehe zadostim,
vsled katerih trikrat ti
zgrudil se pod križem si.

Daj mi živo občutiti
grozo svojih bolečin,
in bridkosti kelih piti,
ki ga pil si, božji Sin;
da, ko umrlo bo telo,
duši sodba mila bo,
sladki glas naj sliši tvoj:
»Danes v raju boš z menoj!«
Al. Rola.

Kdaj zavlada mir.

Kdaj obsiješ, solnce milo,
zemljo zopet kot nekaj,
kdaj boš spet po njej razlilo
žar mirú, povej, kedaj?!

2.

Ti nebo večerno, jasno,
kdaj v zvezdicah bodem bral:
Domovino našo krasno,
ljubi mir je spet obdal?...

Mi odgovor je oznanjal
solnčni žarek dol z višin:
Ko se svet bo Bogu klanjal,
prost bo vojnih bolečin.

4.

In nebo je šepetalo:
Čuj, kaj Stvarnik je dejal:
Ko bo stvarstvo ga priznalo,
mir bo oznaniti dal.

Al. Rola.

Družba pravih ljubiteljev Jezusovih.

Prejeli smo iz Zadra v Dalmaciji od pridnih hrvaških frančiškanov sledeče naznanilo:

Predstojništvo Vsakdanjega češčenja v Zadru si je že od svojega začetka prizadevalo, da bi kar največ duš spoznalo najvišji predmet naše sv. vere, Jezusa v presvetem Rešnjem Telesu. Koliko je ono pripomoglo z »Evharističnim Glasnikom«, s svojimi evharističnimi knjižicami, s svojimi evharističnimi mladeniški organizacija-

sproti milemu Jezusu. Ona je prva ustanovila zares prelepo, vzvišeno in tako zveličavno »Društvo pravih ljubiteljev Jezusovih«. H tej družbi more vsak pristopiti: otroci, mladeniči in dekleta, očetje in matere, starčki in starke, bogoslovci in mašniki, osebe ki žive v svetu, redovniki in redovnice in člani vseh že obstoječih družb (bratovščin). Da kdo postane ud te družbe, ni potrebno, da bi se njegov ime komu poslalo ali vpisalo v kako knjigo; zadostuje,

Še danes boš z menoj v rajū...

mi, posebno z vsakdanjim češčenjem, da bi duše vzljubile Jezusa v presveti skrivnosti, je znano. Sedaj pa hoče storiti še en korak naprej, ki naj ovenča vse, kar se je dosedaj storilo za slavo Jezusovo. Osrčeni z blagoslovom cerkvene in redovne oblasti priporočamo širši javnosti, že potrjeno, blagoslovljeno in priporočeno

Družbo pravih ljubiteljev Jezusovih.

Sv. Terezija, ta velika ljubiteljica Jezusova, je bila globoko ganjena, ko je videla nepojmljivo ljudsko brezčutnost na-

da pred Jezusom, bivajočim v presvetem zakramentu, izreče: »O Jezus, tudi jaz želim biti ud družbe tvojih pravih ljubiteljev!« S tem že postane ud te družbe. In kaj zahteva ta družba od svojih članov? Nič drugega kakor to, za kar smo edino ustvarjeni in kar je najpotrebnejše, da pridemo v nebesa, uživati na vse veke Jezusa v družbi angelov in svetnikov božjih, namreč, da se varujemo smrtnih grehov in, kolikor dopušča naša slabost, tudi prostovoljnih malih pogrškov; potem da

večkrat mislimo na Jezusa, da ga goreče ljubimo, da o njem najrajše govorimo in da si prizadevamo, da ga tudi drugi vzljubijo in spoznajo in da njemu na ljubo preprečujemo bogokletje (psovke) in bogoskrunstvo.

O, kako vzvišen je namen te družbe! Zato se že zdaj vsi odločimo, da hočemo biti tudi mi člani te družbe pravih ljubiteljev Jezusovih, in vsak izmed nas naj, ko je prejel v prsi milega Jezusa v svetem

obhajilu, zdihne s celim srcem, in to naj ponavlja pogosto, zlasti pri svetem obhajilu, ali pri obisku Najsvetejšega: O Jezus, želim biti ud družbe tvojih pravih ljubiteljev! Vsak pa naj si prizadeva iz ljubezni do Jezusa pridobiti kar največje število novih udov tej sveti in vzvišeni družbi. Srečni bomo mi, srečne naše družine in naši kraji, ako bomo vsi postali zares pravi ljubitelji Jezusovi!

Vzgoja otrok v krščanski družini.

(Priobčuje župnik Jožef Volc.)

(Dalje.)

Drugo pravilo glede pouka naj bo to: Poučevanje bodi primerno otrokovim zmožnostim in potrebam. Kaj hočemo s tem reči? Najprej to, da hodi pouk po zlati srednji poti: ne tišči v otroka s poukom, kadar ni otrok sposoben zanj; pa tudi ne, če mu ga treba ni, dasi je sposoben zanj. Mal otrok n. pr. ni za dolge pridige. Le kratko, pa tisto ljubeznivo, prisrčno in kar mogoče pokazano na zgledih (nazorno). Bolehen otrok ni za dolg pouk; tudi utrujeni ne; tudi kadar je otrok žalosten, ni za pouk; preveč raztresen, ob igri, v večji družini, zvečer v postelji. Seme dobre besede naj pade na rodovitno zemljo, ne med trnje in na kamen ali drugo na drugo, da ne more kali pognati. Otrok naj bo vaje, spoštovati pouk. Rajši prenehati s poukom, če vidiš, da je postal otrok že pouka sit in nepazljiv, dasi je bil prej prav pozoren. Pa tudi po vsebini in besedah naj bo pouk otroku primeren. Le najpotrebnejše nauke za male otroke, bodisi v krščanskih resnicah, bodisi v drugih zadevah, pa to v preprostem otroškem izrazu, ne pa v dolgovoznem modrovanju, ki otroku pomore kakor slepemu sveča. Ko pa otroci enkrat dorastejo, je pa že z dečki govoriti malo bolj možarsko, tehtno, jedrnato, pa, če treba, tudi odločno; z mehki deklicami pa ponavadi ljubezniveje, mehkeje, bolj

na srce vplivajoče. Eno reč pa tukaj prav posebno poudarimo: ne opešati, ne odnehati, ne obupati, če se takoj prvi ali drugi ali tretji pouk ne prime! Je že — žalibog — tudi te sorte »zmožnost« v mnogih otrocih, da imajo za dobre nauke posebno radi kosmata ušesa. V mlinu se pove dvakrat, pri otrocih se še dvajsetkrat nerado v ušesih ujame.

Pa tudi na potrebe otrokove se je ozirati pri pouku. Kjer bolj manjka, tam pa večkrat in globlje zastaviti. Morda je lažnjivost, tatinstvo, upornost, delomrznost? V strokovnem oziru pa gledati na stan, ki bo moral otrok vanj, da bo dorastel zanj že izmlada deloma poučen, deloma vedoželjen, ne pa kot človek, ki ni k ničemur.

Dobro je pa paziti pri poučevanju osobito tedaj, kadar otrok sam izprašuje — ali želi pouka zgolj iz puhle radovednosti ali iz plemenite vedoželjnosti. Vedoželjnost nauk obdrži, radovednost ga pa samo oblizne in hitro pozabi nanj. Zato je prav, da se vedoželjnost podpira, radovednost pa v otroku zatira. Ni težko spoznati, jeli izvira povpraševanje iz plemenitega ali malovrednega nagiba. »Mama, kam ste pa spravili orehe? — Oče, kaj pa je soseda govorila z vami? — Stric, kam pa greste? — Teta, kaj pa jeste?« Taka vprašanja stavi radovednost. Ni vredno odgovora; mor-

da komaj splošnega pouka, da otroku ni treba vsega vedeti. — Drugače pa vprašuje koristna vedoželjnost: »Mama, zakaj je pa gorelo danes toliko sveč na oltarju? — Zakaj pa zjutraj pozvanja? — Zakaj pa sosedova teta ne ozdravi, ko Ančka toliko moli zanje? — Kako globoko se pa vsadi turščica, oče? — Kdaj pa pojdem v šolo? — Mama, koliko sem pa star?« Taka vprašanja so pa vredna in potrebna prijaznega odgovora, da se razširi otrokovo znanje in prav uravna otrokov presodek.

Včasih pa vprašajo otroci v svoji nedolžnosti tudi po čem takem, kar bi škodovalo njih sramežljivosti, če bi se jim dal odkrit odgovor. V takem slučaju je najboljša, vprašanje preslišati in obrniti otrokove misli drugam. Tako so učili stari, izkušeni vzgojeslovci.

V novejšem času je začelo zelo siliti na površje ravno nasprotno načelo: naj se namreč otroci že doma pravočasno poučijo vsestransko tudi o spolnih razmerah, češ: če jih starši ne poučijo ali šola, jih bodo pa drugi nepoklicani — otrokom v kvar. Če jih pa resnobno poučijo vzgojitelji, bodo dobili otroci pravo smisel o prevažnih smotrih spolnega nagona in se bodo s tem obvarovali ostudnih grešnih navad in nravnih zablod. — No, nam se zdi, da se v tej zadevi pričakuje malo preveč od pouka. Ko bi bil vzrok nečistim grehom samo pomanjkanje pouka ali nevednost — bi ne pemišljevali nič. Toda izkušnja uči, da je zlasti v tej reči srce mnogo močnejše kot razum. Vsekako se ta nova struja še ni utegnila dejansko dobro izpričati. Dotlej ostanemo pri nasvetu sv. Pavla: »Nečistost naj se še ne imenuje med vami!« (Ef. 5, 3.) Seveda, kjer se pokaže izjemna potreba pri posamezniku, naj se le izpregovori tudi o reči jasno in odločno. Kajpak slejkoprej najboljše pri izpovedi. Ali pa po razumnem, zanesljivem zdravniku.

Tretje pravilo: Pouk naj bo tudi resničen. Ne mislimo pri tem na krivoverške ali brezverske starše ali na neomikane in zlobne, ki pitajo svojo deco z zmotami ali vedoma z lažmi; le to hočemo zatrditi:

pouk staršev naj se vedno sklada z zgledom staršev, potem je resničen. Resnico otroka učiš; ne kaži mu je pa v grdem zrcalu! Zrcalo si pa ti. Ne govori otroku: Tako delaj kakor mene slišiš (vzgojil boš gluhe otroke); reci mu: Tako delaj kakor mene vidiš (vzgojil boš bistrovidce). Pa o tem smo že dosti govorili, ko smo priporočali lepi zgled. Samo tole malenkost naj še tu omenimo: Nikarte groziti otrokom za vsako malenkost s peklom! Pekel je za smrtne grehe in za tiste, ki umro v njih. Je že prav, celo hvalevredno, da ima otrok zdrav strah pred grehom in večnim pogubljenjem; toda vest se mu ne sme begati z neresnico. »Če boš lagal, boš prišel v pekel; če boš v cerkvi govoril, te bo zlodej vzeli; če boš zmerjal, nikoli nebes ne boš videl...« Take in enake reči samensebi so le mali grehi; otrok to sliši v cerkvi in šoli, pa potem razmišlja, kdo ima prav: duhovnik ali starši — pa kmalu nobenemu ne verjame, ker ni edinosti v resnici. Če pa otrok katerikrat res zagreši kaj težkega, o takrat mu pa le z vso resnobo pokaži na pekel in njegovo grozo, da mlado dušo pretreseš in nagneš k živemu hrepenenju po očiščenju in spravi z Bogom.

Tuintam — tako se nam zdi — se tudi preveč poučuje z bajkami in basnimi. Vse, kar je prav! Otrok naj spoznava in razumeva življenje, kakršno je, in ne, kakršno ni. Pohajkovanje in čebljanje s palčki, vilami in morskimi princesinjami, prisluskavanje govorečim živalim, vse to je prav lepo za mladostni raj; toda preveč pa teh sladčic le ne sme biti, da se navadi otrok gledati nauku v lice z jasnimi očesom, ne pa skozi pobarvano steklo. Tudi tak pravljčni pouk je le napol resničen. Bistrih mislecev nam dogojite, ne pa sanjavih meškučev!

Razentega, kar smo doslej omenili o pouku samo mimogrede (da bodi pouk tudi prisrčen, svečan, vsestranski, a vendar podajan v pravih merah), ne moremo h koncu, da ne bi spomnili še tega: vzgojitelj bodi pri pouku tudi počakljiv. Če ni takoj vidnega uspeha, ne postani malodušen,

zlovoljen; pusti, naj se pouk, ki si ga vsejal sveta ustvaril. Čimdalj boš upal in se trudil, in zalil z lepim zgledom, dobro ukorenini temslajši bo veselje, ko boš opazil: vendar in počasi požene kal. Na en dan še Bog ni nisem govoril in učil zastonj!

(Dalje.)

V jutru zornem . . .

V jutru zornem,
ko v ljubezni neizmerni
ob oltarju sveč plameni
plapolajo
in cvetovi snežnobeli
kot nevesta v tihi sreči
šepetajo
in kraljevi žarki solnčni
se ob lilijah
igrajo,
vstaja v duši hrepenenje
neizmerno . . .

V hrepenenju peva duša
speve divne,
vdano na oltar polaga
žrtve skrivne:
vsak smehlaj in
solzo vsako, porojeno
v bridki boli,
in v odpovedi presladki
zablja svet in tiho
moli:
Pridi . . .!

Zate je ljubezen moja
kakor rož deviških cvetje,
ki krasé v poročnem vencu
tabernakelj — njih zavetje.

Zate je ljubezen moja
kakor plamen večne luči,
ki skrivnosten pokoj lije
v dušo, če obup jo muči.

Zate je ljubezen moja
kakor solnca boja žarna,
ki nas vodi tja do Tebe,
ki edino pot si varna.

Zate je ljubezen moja
vroča Saharska pustinja,
pot tja do oaze kaže
sveta Tvoja mi stopinja.

Zate je ljubezen moja
Everest — v nebo kipeči,
in zato veselje zemsko
moje duše ne osreči.

Zate je ljubezen moja
Niagarski slap grmeči,
v vek nemirna duša najde
pokoj v Tebi — tihi sreči.

Zate je ljubezen moja
pesem sladkega trpljenja.
Pridi — in z menoj se skleni
Ti življenje mojega življenja! . . .
Ljubinica.

Zgubljeni poklic.

P o v e s t .

XXIX.

Ko smo dospeli v Barcelono, je bila naša prva skrb, da si uredimo stanovanje. Ali delo je zastajalo, ker so nas obiskovali od vseh strani, da nam izrazijo svoje sožalje. Kmalu so se obnovila stara prijateljstva; tudi jaz sem imel nekoliko prijetnih trenutkov v krogu svojih nekdanjih tovarišev, sinov grofa Biancottia. Vendar sem večino dneva preživel v žalosti.

Namesto da bi se vrgel v ponižni molitvi Bogu v naročje in zaupal v njega, sem objokoval svojo nesrečo in se vdajal žalosti. Premišljeval sem minula leta in mislil na bodočnost.

Večkrat sem zašel v kapelico, a bil sem tam le s telesom, ker mesto da bi dvignil svojo dušo k Onemu, ki bi me mogel tolažiti, sem mislil le na svojo nesrečo. Moral bi bil prositi Boga pomoči, pa sem le jokal nad samim seboj.

XXX.

Žalost vsled nenadomestne izgube očeta ni mogla trajati vedno. Čez nekoliko časa je mati začela vračati obiske, in jaz sem hodil z njo. Zdravnik mi je svetoval, naj malo spremenim način življenja in se raztresem, da bi se tako moje rahlo zdravje ukrepilo. Zato sem se zjutraj in zvečer dolgo časa sprehajal, navadno zunaj mesta, da se naužijem zdravega zraka.

Nastopilo je poletje. Mati je v dogovoru z grofom Biancottijem vzela v najem krasno vilo na lepih, pisanih gričih Horte S svojima prijateljema sem obiskal najlepše in najbogatejše vile v okolici.

Videl sem veličastno in zanimivo vilo markiza Alfarrás y de Llupiá. Labirint, ki se tu nahaja, in po katerem se tudi vila imenuje, je v resnici razkošen. Šel sem v njega notranjost, hodil dobro uro po krasnih potih, a nisem našel izhoda. Grofova sinova, večča teh potov, sta se mi smejala. Moji zadregi je prišel na pomoč Ubald.

Videl sem labode, kako so se počasi kopali v številnih ribnikih. Park so krasili lepi pisani mostovi in gozdovi, lepo dišeč vonj pomaranč in cvetlic se je razširjal po vrtovih.

V lepo izdelani votlini med razvalinami samostana je stal kip starega meniha, ki so ga nazivali Peter Feliks. Bil je jako zanimiv radi potez na obrazu. V bližnji duplini je bil tudi lepo izdelan kip vrtnarja Dobrega Bartomena.

XXXI.

V začetku novembra smo se vrnili v mesto. Kako sem se spremenil! Mati se je končno umirila. Z veseljem je opazovala, kako me mičejo posvetne zabave. Vendar pa nisem zavrgel svojega sklepa. Nemogoče mi je bilo tako dalje živeti. Moja strastna narava je vedno popuščala strastni naravi materini. Nisem mogel brez žalosti misliti na svoj poklic. Otožnost je slabila moje moči. Večkrat sem mislil, da bom zblaznel. Bil sem izgnanec v krogu srečnih. Zadovoljstvo drugih je še bolj množilo

mojo žalost. Čutil sem, da sem nesrečen zaradi matere, ki je preplašena opazovala moje otožne poglede. Skušala je brati v mojih očeh, kaj me tare globoko v srcu. Prizadevala si je na vse načine, da se mi priljubi družba, za katero še vedno nisem mnogo maral. Pa kaj je bila ta družba s svojo nenravnostjo! To življenje se mi je zdelo kot neizmeren prepad, ki zapira človeku pot k Bogu. Bilo je hladno, pusto, dolgočasno, hinavsko, zlobno.

Že pet mesecev sem preživel v takih okoliščinah, a še vedno sem mislil, da mi mora mati na vsak način dovoliti enkrat, da se vrnem v samostan.

Vsak dan sem delal sklepe, da bom z njo govoril o tej stvari, a nisem imel moči. Prejšnje pobožnosti nisem več občutil, dasiravno se je na dnu srca oglašal vedno močan glas, naj sledim poklicu, naj bom na vsak način ves Jezusov.

Našel sem pri jezuitih spovednika, ki je bil jako pobožen mož; bil je tudi zelo učen in imel mnogo skušnje. Ljubeznivo me je sprejel. Toda nisem imel poguma, da bi mu točno in natančno odkril svoje življenje. Svoj položaj sem mu opisal zelo na kratko, kako da moram ostati pri materi, ker je umrl oče, posebno ker je pogosto govorila, da bi umrla od žalosti, če bi jo zapustil. Dodal sem tudi, da bo to naše bivanje v Španiji trajalo le nekaj mesecev. Ko pa se povrnemo v Italijo, pa upam, da me mati ne bo ovirala slediti poklicu.

Če bi mu bil natančneje in več povedal, bi mi bil dal gotovo kot svet mož modrih nasvetov. Sam mi je stavil nekoliko vprašanj. Nato me je z veliko ljubeznivo umiril. Svetoval mi je, naj se neprestano priporočam Devici Mariji.

Nisem bil zadovoljen. Čutil sem v srcu nemir, o katerem sem mislil, da je pretiran. Mislil sem celo, da so to skušnjave. Tako zelo so name vplivale posvetne raztresenosti. Oh, da bi bil vsaj molil, kakor mi je priporočal spovednik! V tem burnem času je bila gotovo moja največja napaka, da sem molil malo, in še to slabo. Mogoče mi je Bog zato za kazen odtegnil posebne

milosti. Oh, to je grenak spomin, ki me kot oster trn še danes zbada in muči! Skoro brez napora bi bil lahko slavil zmagogo; a nisem ničesar storil, da zmagam, pač pa vse, da propadem.

Moja mati je vedno ugodila vsaki moji zahtevi in želji. Celo tega ni odrekla, kar so želeli moji prijatelji. Prizadevala si je, da prežene mojo staro željo. Ni minil dan, da bi me doma ne bilo razveselilo kaj nenavadnega, novega.

XXXII.

Tako je minilo nekaj mesecev. Neprestano me je mučila vest, da sem popolnoma zapustil svoj poklic. Zato sem se za trdno odločil, da hočem govoriti o tem z materjo. Nekega večera sem stopil v njeno sobo. Rekel sem ji naravnost, naj se spomni, kaj je bilo pred nekoliko mesci, da je že čas, da se vrnem k prejšnjemu življenju, sicer bo Jezus tirjal račun ne samo od mene, ampak tudi od nje.

Ali je treba, da povem? Zgražam se pri sami misli. V srcu sem namreč želel, da se mati zoperstavi moji zahtevi. Toda, kakor sem slutil, je udarila v silen jok. Vrgla se je predme na kolena. Prosila me je, naj ji tega niti v misel ne jemljem, četudi nje nočem pokopati, kakor sem zagrebel ubogegega očeta. Ojunačil sem se. Ker mi je nato dejala, da jo je njen dušni vodnik zagotovil in umiril glede njenega ravnanja, sem jo prosil, naj mi dá tri dni odloga v premislek.

Sklenil sem iti k njenemu spovedniku v cerkev De las Mercedes, da mu odkrijem svoje srce.

Prišel sem v cerkev in poklical očeta Ferrera. Zelo težko sem se premačal, da se razodenem nepoznani osebi. V kratkem sem mu izven spovednice opisal ves svoj položaj in ga prosil za svet.

Dobrohotno me je poslušal. Po kratkem premisleku je rekel, da so preveč pretirane materine besede, ko pravi, da bo umrla od žalosti, če se vrnem v samostan. Uvaževal pa je, da je vdova, sama s hčerka, da me tako silno ljubi. Vpošteval je

nazadnje nesrečo, ki jo je pred kratkim zadela, in da je dobra katoličanka. Rekel mi je, da tudi doma lahko skrbim za svoje zveličanje, če hočem; materi bom pa v veliko tolažbo. »Potrpíte za zdaj,« mi je rekel končno, »in plačajte ta davek sinovske ljubezni. Vendar molite, da se mati premisli in ustreže vaši želji.«

Ne morem izraziti veselih čustev, ki so mi jih vzbudile te besede v mojem srcu. Stal sem okamenjen. Odgovoriti sem mogel le: »Razumem vas, oče.«

Odšel sem s trdnim sklepom, da hočem biti tolažba materi.

XXXIII.

Ko sem prišel domov, sem sklenil molčati o tem. Mati se je od onega večera očitvidno spremenila. Globoka žalost se je brala na njenem obrazu. Videlo se je na njej, da mnogo joka; oči so ji bile zatekle; lice je bilo blede in oblito s solzami.

Večino dneva je preživela v svoji sobi. Tu je dajala duška svoji žalosti in jokala. Pri mizi je jedla malo ali pa nič. Govorila je redko. Kadar je dvignila oči, me je pogledala tako žalostno in otožno, da nisem mogel prenesti njenih pogledov. Samo Alojziji, ki je bila najstarejša, se je večkrat razjokala. Rekla ji je, da se boji, da bo zblaznela in umrla, če jo zapustim.

Minila sta že dva dneva mojega premišljevanja. Bila sta to grenka dneva, dneva groznih bojov v mojem in v materinem srcu. Nisem se mogel več premačovati. Odšel sem zvečer k nji v sobo, kjer sem jo našel vso objokano. Priteče mi nasproti ter se mi ovije okoli vratu. Posadi me kraj sebe. Začne jokati ter me božati kot majhnega otroka. Nisem se mogel zdržati solz.

»Sin moj! nič več ne morem tako dalje živeti. Moraš se odločiti. Glej, Hinko, moje življenje je v tvojih rokah! Tvoja vrnitev v samostan bo moja smrt. Toda že vidim, da si se odločil, ker molčiš... Pa dobro, če si tako okruten, da me zapustiš, idi, — toda glej, ker nočem te blagosloviti! Ne boš še prekoračil praga svojega samostana, in že boš slišal glas o moji smrti. Skrbi tedaj, da bodo molili zame.«

Z istim glasom je nadaljevala o oporoki, ki jo je izdelala zadnji čas tako, da bomo vsi zadovoljni.

Srce bi mi bilo kmalu počilo. Pri njenih zadnjih besedah se nisem mogel več premagovati. Padel sem ji v naročje. Jokajoč sem ji rekel: »Mati, ni na svetu sina,

ki bi bolj ljubil svojo mater kot jaz ljubim tebe. Mati, potolaži se; zavrge sem vsako misel, da te zapustim. Hočem ostati pri tebi.«

Ni mi bilo potrebno več govoriti. Razumela je vse. Vzdostila se je in bila je vsa iz sebe. (Dalje.)

Prah si dvignil..

Prah si dvignil z mrzlih zemskih tal,
ti Veliki, Svetil
Prah si dvignil kot da je kristal...

In na svojem svetem Srcu si ga skrnil
kakor mati dete — —
z morjem milosti si ga oblil...

Sam si nesel ga pred svoj oltar
v blaženo svetišče,
da ogreval bi ga hostij žar...

Prah boš dvignil tja pred prestol svoj,
ti Veliki, Svetil
Hvala večna — jaz, jaz prah sem tvoj...
M. Elizabeta.

Gema Galgani.

(Priobčuje Srečko.)

(Dalje.)

V dušnih stiskah in zapuščenosti se ni nikoli pritoževala, ker je sodila, da jih je zaslužila radi svojih grehov. Celo pogoste napade hudobnega duha je pripisovala kakemu skriteму grehu: »Vem, vem, oče, zakaj Jezus toliko dovoli hudobcu. Vam bom že povedala pri spovedi; sem se že zelo kesala. Zdi se mi, da se me sramuje celo moj anđel varih.«

Kakor smo že omenili, je Gema pogosto in odkrito dopisovala svojemu dušnemu vodniku. To bi utegnilo buditi mnenje, da ji je bila ta odprtost duše naravna in nekaka potreba. A v resnici je bilo ravno narobe in jo je stala nepopisnih žrtev; »raje bi se bila udrla v pekel,« pravi o. Stanislav, »kakor pa napisala le besedico o izvanrednih stvareh, ki jih je vršila milost božja v njej.« Vzrok pa je bil, ker jo je bilo sram pisati, kar bi lahko zvenelo v njeno hvalo, in pa bala se je, da ne zvodi kođa glede sebe v zmoto. Ko ta priprosta dušica še niti ne ve ne, kaj je premota ali goljufija! »Bi vas prosila, oče, da mi raz-

ložite, kaj je goljufija, ker res ne maram goljufati nikogar.«

Če se je že tako bala razodeti se svojemu vodniku, še vse bolj se je, da bi ne zvedeli njenih skrivnosti drugi ljudje.

Ta strah ji je netil tudi tisto mogočno hrepenenje po samostanu. Šele tam, si je mislila, bom varna pred radovednim svetom. »Oče, ne pustite me v svetu. Svet ni zame, se ga bojim. Pridite kmalu v Luko in me zaprite v kak samostan. Zakaj me pustite tako izpostavljeno vsem očem? Kaj bo z mano, če se zvedo gotove stvari!« — Skrb, da bi ostala vedno vsem prikrita, jo je mučila dolgo, dokler ji Bog ni jasneje razodel svojih načrtov glede njenega poklica.

Blagoslovljena ponižnost, ki držiš človeka v pravih mejah in siliš tako Boga samega, da se poniža s svojimi milostmi k njemu!

Bil pa je še drug razlog, ki je silil Gemo k ponižnosti, — številni grehi in napake

namreč, katerih se je sama sebi zdela polna.

Mnogi mislijo, — mnogokrat po krivdi življenjepiscev! — da svetniki, ko so postali ali »postajali« svetniki, niso bili več navadni ljudje s kostmi in mesom, s slabostmi in napakami, marveč že čisto nadzemeljska bitja. To je napačno. Svetniki so bili ljudje kot mi, potomci Adamovi, dediči njegovih križev in njegove pokvarjene narave. Milost božja to naravo potem dviga, izpopolnjuje in čisti, a je nikoli ne pretopi v novo. Zato je v vsakem človeku poleg »božje plati« še vedno tudi »človeška plat« z vso svojo revščino. Zakaj torej zakrivati to drugo plat, ko vendar s svojim nasprotjem s prvo le še veličastneje osvetljuje čudovito moč milosti božje v človeških dušah?

»Svetniki« ali pravi »celi« kristjani so tedaj podvrženi istim slabostim, istim zoprostim v vaji čednostnega življenja, nosijo še isto težo mesenosti, v njih žilah še burkajo isti navali strasti; tudi svetniki trepetajo in se tresejo za svojo dušo in si morajo delati veliko silo, da vztrajajo zvesti in trdni. Boga so vzljubili z vsemi silami duha in telesa — in to je tisto, kar jih loči od nas! A ravno zato, ker ga tako močno ljubijo in ker tako globoko vidijo v sicer neprodorne globine njegove lepote, se jim pa tudi vsaka »malenkost« (kot jih mi lahkomišelnost nazivljemo) in vsaka senca krivde zdi nekaj strašnega, in vsak najmanjši prestopok grozen zločin. To je njihov pojmovni o zlobi greha — in kdo si upa trditi, da pretiravajo?! — pojmovni, ki nam pa obenem pojasnjuje vzroke njihovega joka, njihovih neprestanih zatajevanj in zaničevanja samega sebe.

Taka je bila tudi Gema. Njene napake in vse ono, kar je imenovala velike grehe, niso bili radovoljni. Prej bi bila šla skozi ogenj, kot pa privolila tudi le v senco najmanjšega greha; to zveni z vso odločnostjo iz vseh njenih pisem in obtožb. Ravno zato pa, ker ni znala ločiti med radovoljnimi in neradovoljnimi pogoškimi, se je z vso vestnostjo in natančnostjo obtoževala vedno

vseh, kot da so bili radovoljni. A o Stanislavu, ki jo je vodil več let, priča, »da ni storila nikdar radovoljnega greha, in da je po 25 letih življenja sredi skvarjenega in pohujšljivega sveta odnesla v nebo čisto in nedotaknjeno krstno nedolžnost. Isto spričujejo drugi spovedniki, katerih pričanje imam tu pred sabo, ko to pišem.«

Gema je vse to drugače videla, in včasih je bilo treba resnega spovednikovega napora, da jo je obvaroval obupa, tako je bila prestrašena nad svojo grešnostjo. »Ali je pa potem Jezus res zadovoljen z mojo dušo? ... On, ki je čistost sama! ... Moj oče, prosite zame usmiljenja pri njem, recite mu, da mi za moje grehe nobena bolečina ne na duši, ne na telesu ni prevelika. Moj Bog, ni je tako strašne kazni, ki bi je ne zaslužila! ...« Podobno ponavlja skoro v vseh svojih pismih, posebno pa še v zamaknjenjih.

Včasih se je hudobnemu duhu le posrečilo prepričati jo, da je že zapisana večnemu pogubljenju. Gema je neznosno trpela: »... pomagajte mi, oče, da vsaj rešim svojo dušo!« In Bog ji je pomagal v takih slučajih potom spovednika: ko je strogo izvršila njegove nasvete, ji je odleglo.

Še bolj kot iz strahu za zveličanje pa se je Gema bala greha iz ljubezni do Boga, ljubezni, ki je bila življenje njenega življenja. Kakršna ljubezen, tako je bilo tudi kesanje. Tega je zlasti nekatere dni, — ki si jih je Gema vedno želela, — posebno mogočno občutila v svojem srcu, kar je smatrala vedno za izvanredno milost. »Jezus mi je spet izkazal to milost. Sinoči sem zopet dolgo jokala ob Jezusovih nogah. Kako so bile grenke, moj oče, in kako sladke obenem te solze, kako mi je stiskalo srce, da bi mi skoraj počilo bolest!« Bile so ji sladke, ker je ž njimi lahko dajala zadoščenja božjemu žaljenju.

Tako se je Gema neprestano očiščevala s solzami in srčnim kesanjem, s tem pa nevedé pripravljala na neštete velike milosti, katere je prejemale večkrat v zamaknjenju.

Čujte, čujte!

Uredništvu novega vojaškega lista »Pozdrav iz domovine« je pisal neki pošten in blag mladenič-vojak te-le pomembno-resne besede:

Prav zelo nas veseli, da ste nam poslali list. Z veseljem ga čitamo. Samo ne-

Silno vesele in silno žalostne, nad vse častne in nad vse sramotne besede!

Da so mladeniči tako dobri, to je nepopisno veselo. O ženskah pa je padla trda obsodba. Ali je res tako hudo? No, seveda ne povsod; tudi tam, kjer so ali

kaj: Imate napačno mnenje o vojakih. Mi fantje smo v pretežni večini ostali dobri ko prej — kljub trpljenju, ki ga imamo prestatati. Svarite rajši naše ženske! Godi se jim bolje kot nam; varne so življenja; pa so ponekod kar celi bordeli (brlogi nečistosti). To nas bolj boli kakor — vojska.

so bili vojaki, ne povsod in ne pri vseh. Poznamo kraje, kjer se ni ne o eni ali komaj o eni ali dveh slišalo, da so se kaj spozabile. Nasprotno pa so mnoge junaško in vstrajno odbijale vse napade. To bodi povedano v tolažbo dobremu mladeniču in njegovim tovarišem. Pač pa, kakor se sliši,

je to žalibog tu in tam resnica, sicer bi ne bilo prišlo na uho mladeničem-vojakom, ki so tako blagega srca, da jih take žalostne novice iz domovine bolj bole, kakor vojska sama! . . .

Ker so bralke »Bogoljuba« daleč proč od tega, da bi se moglo njim kaj očitati, zato prosimo, povejte vsem tistim, ki jim

to velja, kaj jim — fantje pišejo! Morda jih bo postalo vsaj sram, da vsaj odzda; dalje ne bo več slišati kaj tako sramotnega o enem delu slovenskega ženstva! Vse, ki ste same poštene, stopite na nože in stopite odločno nasproti takim razuzdankam, če jih imate v svoji sredi, da ne bo trpela vaša ženska čast!

Ako ne moreš spati.

Umrli škof Eger iz St. Galena je nekoč svojemu prijatelju zaupno to-le povedal: »Ako ponoči ne morem spati, obiskuje moj duh različne cerkve moje škofije in v vsaki počasti sv. Rešnje Telo.« — Ali bi ne bilo prav, da bi tudi ti v nočeh, ko ne moreš spati, obiskaval v duhu svojo farno

ali pa še katero drugo cerkev, ki ti je pri srcu? Ne pozabi tistih, ki se nahajajo v tistem času v hudih skušnjavah, ki trpé, umirajo; ne pozabi grešnikov, ki ravno ponoči tako žaliyo Boga; ne pozabi pa tudi duš, ki trpe v vicah!

Kako je pa pri očetih kapucinih v Reki?

Prav lepo!

Kako pa?

Pravzaprav je treba to besedo takoj popraviti, kajti samostan ni čisto nič lep, ampak prav reven, kar pa redovnikom, ki so obljubili vedno uboštvo, ni v nikako sramoto ampak prej v čast. Človek bi se skoro zgubil po listih samostanskih luknjah in ovinkih. Celice so tako majhne, da se visoki Pater Gregor (Grgur) — Hercegovac, ki se je pa naučil precej dobro slovensko in je tudi poverjenik »Bogoljuba« — torej ta visoki gospod se v svoji celici komaj pošteno obrne; na desno in levo, spredaj in zadaj, spodaj in zgoraj mu je premalo prostora. Rešpekt pred tako celico!

Zato bo pa cerkev toliko veličastnejša! Reški kapucini zidajo cerkev v čast lurški Materi božji, ki bo večja in mogočnejša od lurške bazilike same. Prečastili oče provincijal, P. Bernardin Škrivanič, ki je sam v Lurdu čudežno ozdravel, je sklenil v zahvalo za to izredno milost postaviti Majki božji hram, ki bo označjal slavo lurške Gospé po celi Hrvatski.

Saj je pa na Reki nove cerkve tudi res potreba! Pomislite! Reka je nekako tako velika kakor Ljubljana; pa rajši še malo večja. Ima okoli 50.000 ljudi. Pa Ljubljana ima 5 župnij — Reka 1, Ljubljana 5 moških samostanov, — Reka le enega. Cerkve so v mestu štiri. Edina župnija ima enega župnika in dva kaplana. Razen tega je v mestu še par kanonikov in nekaj katehetov. Tako versko zanemarjeno mesto je samo še Pola (Hrvatje pravijo Pula, ne Pulj, kakor se pri nas piše). Tam je samo ena meščanska in ena vojaška župnija, moškega samostana pa nobenega! V teh dveh mestih je verska revščina, kakor najbrž v nobenem drugem mestu v Avstriji več.

Kapucini na Reki imajo torej silno dela: poleg domačega v cerkvi in izven cerkve oskrbovati bolnišnice in previdevati bolnike po vsem mestu itd. itd.

Razen tega pa ti v najboljšem pomenu besede »moderni« redovniki — ki poleg lastne preprostosti rekel bi: zaostalo sti — razvijajo pravo naprednjaštvo. Imajo in vodijo veliko tiskarno »Kuča dobre

štampe« (Hiša dobrega tiska). V tej tiskarni tiskajo nabožni list »Naša Gospa lurska«, ki se tiska kakor »Bogoljub« v 30 tisoč izvodih in je razširjen po vsem Hrvatskem. Dalje izdajajo tednik »Quarnero«, ki je pisan na pol v laškem na pol v hrvatskem jeziku, kakor je za reške razmere potrebno. Urejuje ga č. P. Ciril. Ustanovili pa so tudi in izdajali katoliški hrvatski dnevnik »Nóvine«, ki so se pa iz posebnih vzrokov preselile z Reke v Zagreb in izhajajo v približno 10.000 izvodih.

Pa še v nekem oziru so otcu kapucini na Reki moderni možje, pravi naprednjaki. Začeli so namreč voditi »Sveto vojsko«, boj zoper pijančevanje po celi hrvatski zemlji. To je zares pravo misijonsko delo; in kapucini, sinovi sv. Frančiška, so ravno pravi možje za tako delo. To je kaj ugodno za »Sveto vojsko«, da jo je vzel v roke cel red in sicer tako po vsem Hrvaškem ugleden red, kakor so reški kapucini. To gre vse ložje, kakor če kak posameznik začne oznajevati zdržnost. Tedaj »brž se oglási jih sto; le-tá nam županil ne bo! Ta nam ne bo predpisoval, kaj smemo in kaj ne smemo piti!« Zato tudi med Hrvati vsaj doslej ni bilo tistega nasprotovanja »Sveti vojski«, kakor smo ga imeli pri nas. Poveljnika »Svete vojske« sta čč. P. Avguštin — rodod Bošnjak — in P. Jeronim. Ta dva sta bila na našem taboru »Svete vojske« na Brezjah 19. julija 1914; in ko sta videla, kako se je pri nas razvnela sveta vojska zoper najnevarnejšega notranjega sovražnika domovine, sta dvignila zastavo zdržnosti tudi na Hrvatskem in jo krepko držita pokonci. List »Naša Gospa lurska« ima stalno prilogo »Sveta vojska«, ki je v 30.000 izvodih razširjena po vsem Hrvatskem od Reke do konca Slavonije, Bosne in Dalmacije. Tako da moramo gledati, da nas oni, ki so se od nas učili, nazadnje še zadaj ne pustel! Zaslombo in oporo pri tem delu pa imata poveljnika v očetu provincijalu, ki je sploh duša vsega tega mnogovrstnega apostolskega dela svojega reda. In ta častiti oče provincijal, dasi sin vinorodne Dalmacije

in dasi ima že 60 let, je postal v teh svojih letih sam abstinent in smatra zdržnost za jako resno in sveto stvar. Sploh pa je v celem samostanu 12 abstinentov, vsi drugi pa prijatelji abstinence. Zavedajo se, da ne morejo celi domovini storiti večje dobrote, kakor če med svojim narodom izkoreninijo nesrečno pijančevanje in uvedejo srečonosno treznost.

V Reki je pa tudi mnogo Slovencev. Žalibog, da se mnogi ne držijo dobro. Komaj zna par italijanskih besedi, hoče biti že Lahon in taki postanejo mnogokrat tudi cerkvi popolnoma nezvesti. Ko bi se moglo za Slovence v Reki še posebe kaj več storiti, bi se jih gotovo mnogo rešilo.

Iz tega vzroka je bila v nedeljo 27. svečana v spodnji kapucinski cerkvi (ki je že dodelana) prvič slovenska pridiga; dopoldne za vse. popoldne za Marijino družbo. Slovenke, ko so slišale, da bo slovenska pridiga, so bile vse iz sebe. Seveda — dasi je hrvaščina zelo podobna slovenščini, domači glas je pa le še nekaj posebnega. Kakor domači zvon, ko ga po več letih zopet enkrat slišiš, prijetno doni na ušesa, tako in še bolj prijetno ti doni domača govorica. Bilo je v cerkvi tudi mnogo takih, ki jih drugače ni videti.

Ko bi bila v Reki slovenska pridiga večkrat, bi se še marsikdo ohranil za Boga in cerkev. Zato se bo skrbelo, da bodo — po prijaznosti očetov kapucinov — reški Slovenci še kedaj slišali besedo božjo v domačih glasovih.

Ob štirih popoldne istega dne je bil v »trečoredskem domu« shod »Svete vojske«. Dvorana je bila natlačeno polna. Prvi je spregovoril predsednik P. Avguštin, potem so zapeli abstinentno himno hrvaško, ki je prav lepa. Peli so jo kapucini sami: kleriki in par patrov. Nato je bil slovenski govor. Potem je pa prikološtral na oder ribniški Urban s svojimi žlicami in nam jih ponujal, da bi bolj pridno mleko jejli namesto alkohol pili.

Isti pevci so pa po večerji pri rekreaciji (razvedrilu) v samostanski obednici veselo naprej prepevali: Slovenac i Hrvat

— za uvek brat i brat; dalje šaljivo (Mozartovo) »Venerabilis barba capucinatorum: »Častitljiva brata kapucinska«; in še enkrat himno »Svete vojske«, v kateri se posebno lepo glasi refren (odpev):

Pijmo, bračo, vodu iz studenca,
Neka živi sveta abstinenca!

¹ Nai.

Sam Bog jih je bil vesel, tako so bili dobre in poštene volje.

Cerkev kapucinska se zida tudi zdaj med vojsko dalje. Upamo, da ji zadnji potres, ki je bil na Reki močan, ni kaj škodoval. Mi Slovenci pa, kadar bomo odslej poromali k Materi božji na Trsat, bomo vselej obiskali tudi veličastno svetišče naše Gospe Jurške v Reki.

Se ena o modi.

Dragi »Bogoljub«! Kar si začel o modi, le nadaljaj! Ti si res pravičen v vseh rečeh; in kdor te prečita, naj se potem popraša, ali je mene kaj zadelo. In ako ga je zadelo, naj ponižno glavo skloni in naj se poboljša. Ako pa ni prizadet, se pa ni treba jeziti, ker osebno ni nikdo imenovan. — Dragi »Bogoljub«! Midva sva bila daleč narazen, pa odkar izhajaš, si me dostikrat v kaki stvari opominjal, zakar sem ti danes in ti bom vedno hvaležna! Nisem se nikdar na te jezila. Počasi sem se odvadila velikih napak. Bog naj ti povrne!

Kar pa o modi in lišpu govoriš, je vse resnica. Veliko lišpa je brez potrebe, posebno v teh hudih časih. Ko se naši možje in mladeniči na bojnem polju, umazani, mokri in v smrtni nevarnosti bojujejo za

nas, — ženske bi se pa doma pogovarjale o modi, lišpu in kake obleke bodo imele za Veliko noč! Drage mi, pomislite, koliko Marijinih cerkvâ je porušenih: na Sv. Gori, na Sv. Višarjah itd.! Kaj misliš, da bi Marija ne bila bolj vesela, ko bi ti rekla: »Ne kupim si nove obleke; denar, katerega bi za obleko porabila, darujem za Marijina svetišča, ko vojska mine, da bodo čimpreje postavljena.« Boš videla, da boš vselej praznovala Velikonočne praznike. — Glej Marijo, Kraljico neba in zemlje, kako je ponižna in preprosta! Kako moreš v nališpani obleki pred njenim oltarjem klečati? Marija ljubi ponižne in preprosto oblečene. Ona se ni prikazala nališpanim, pač preprostim deklicam. Bodi tudi ti taka, pa te bo Marija rada imela.

Še o nečem je treba spregovoriti.

Mislím namreč red pri sv. obhajilu. Do tega me je pripravilo pehanje na praznik vseh svetov. To vam je bilo pehanje in prerivanje! Ljudje božji, ali je to pobožno sv. obhajilo? Nikakor ne. Pomislite, da niste v semnju, ne na kakem javnem kraju, da bi se pehali, kakor bi se vam zdelo. Pa še tam ni, da bi se tako obnašali. Bi rekli količkaj omikani ljudje: Poglejte jih, tem menda se je zmešalo, ko se tako prerivajo. Torej še na javnih krajih ne, kaj šele pri sv. obhajilu!

Ali je kdo kaj zbran, ko vsak gleda, kje bi prej blizo prišel? Človek že poklekne, pa drugi od zadaj pritisnejo, pa nanj, prejme sv. obhajilo, potem pa proč ne more. In tako nič ne misli, kaj je prejel. Ženske se med moškimi pehajo in na njihovo stran poklekujejo, mesto da bi jih lepo naprej spustile. Držite se reda, kakor vam ga je »Bogoljub« že enkrat opisal! Skrbite, da bo sv. obhajilo dostojno!

Mar. hči.

Seje predstojništva Marijinih družb.

To je bilo že večkrat povedano, da je na predstojništvu pri M. d. veliko ležeče. Če se predstojništvo zaveda svoje naloge, je družbenemu predniku desna roka in mnogo pripomore k boljšemu prospehu družbe.

Da se razna mnenja slišijo in iz teh raznih mnenj potem najboljšo izbere, kar je v korist družbi, zato so potrebne seje predstojništva.

Zdaj pa pridejo večkrat družbeni svetovalci in svetovalke skupaj, — pa si ne vedo nič povedati, marveč gledajo samo, »kaj bodo gospod rekli«. Seja pa ni za to, da bi samo gospod kaj povedali, ampak tudi drugi. Ker pa nekateri ne vedo nič, kaj bi rekli, zato je v »Družbeniku Marijinem« napisanih 40 vprašanj, o katerih se pri sejah lahko razgovarjate. Ker pri vseh družbah še nimajo »Družbenika« vpe-ljanega, zato naj bodo tukaj ta vprašanja ponatisnjena.

1. Kako je z obiskovanjem shodov? Ali kdo izostaja? Kdo ga bo posvaril?

2. Kako s prejemanjem sv. zakramentov? Ali se kdo odteguje? Kako to nadzorovati?

3. Kako se goji in pospešuje pogostno sv. obhajilo?

4. Kako je s češčenjem presv. Rešnjega Telesa?

5. Kako se vedejo udje v cerkvi?

6. Kako izven cerkve?

7. Kako do staršev, domačih in sosedov?

8. Nevarnosti, grešne priložnosti za ude? ples, gostilna itd. Če je treba, kako jih preprečiti in odpraviti?

9. Slabe navade v fari? Ali so jim vdanji tudi udje? Kako jih odpraviti pri udih in pri ljudeh sploh?

10. Ali berejo vsi »Bogoljuba«? To se mora doseči! Kako? In kako nadzorovati? Vsak svetovalec ima skrbeti za svoje okolje!

11. Ali imamo vpeljeno, kar je »Bogoljub« že večkrat priporočal?

12. Ali se v zadnji številki »Bogoljuba« kaj priporoča, kar se da pri nas izpeljati? Ali se je v dopisih o čem poročalo, česar pri nas še nimamo in bi se dalo vpeljati?

13. Ali imamo odseke? Zakaj ne? Zadržati? Ali bi se ne dali še kateri vpeljati?

14. Kako delujejo? Načelniki odsekov naj o tem poročajo!

15. Kako je pri nas z abstinenco? Kaj bi se dalo šte storiti? Se je odposlalo letno poročilo?

16. Kako s skrbjo za bolnike v fari? Jih udje kaj obiskujejo?

17. Za izseljence? Se odglašajo? Jim kdo kaj dopisuje?

18. Za misijone?

19. Za druga dobra dela?

20. Kako je s petjem v družbi? Ljudskim petjem v cerkvi sploh in z glasno molitvijo?

21. Kako je oskrbljen in olepšan družbeni prostor, kapela, oltar, cerkev sploh?

22. Kako je z naraščanjem družbe? Koliko je kandidatov?

23. Kakšni so? Kdo jih nadzoruje? Kdaj bodo sprejeti?

24. Ali je kak ud bolan? Kako je zanj poskrbljeno?

25. Ali je kak član odšel v drug kraj? Kam? Ali se je odglasil? V kakih razmerah živi?

26. Kak tuj došel k nam? Kje je in kakšen? Ali se sprejme v našo družbo?

37. Ali napravimo duhovne vaje za družbo?

28. Družbino božjo pot? Kam in kdaj?

29. Igro ali kako drugo razvedrilo?

30. Kako otroke (šolarje) pritegniti, da bodo s časom za družbo?

ni« (privatni) družbeni shodi? Kdaj in kje? Po kakšnem redu?

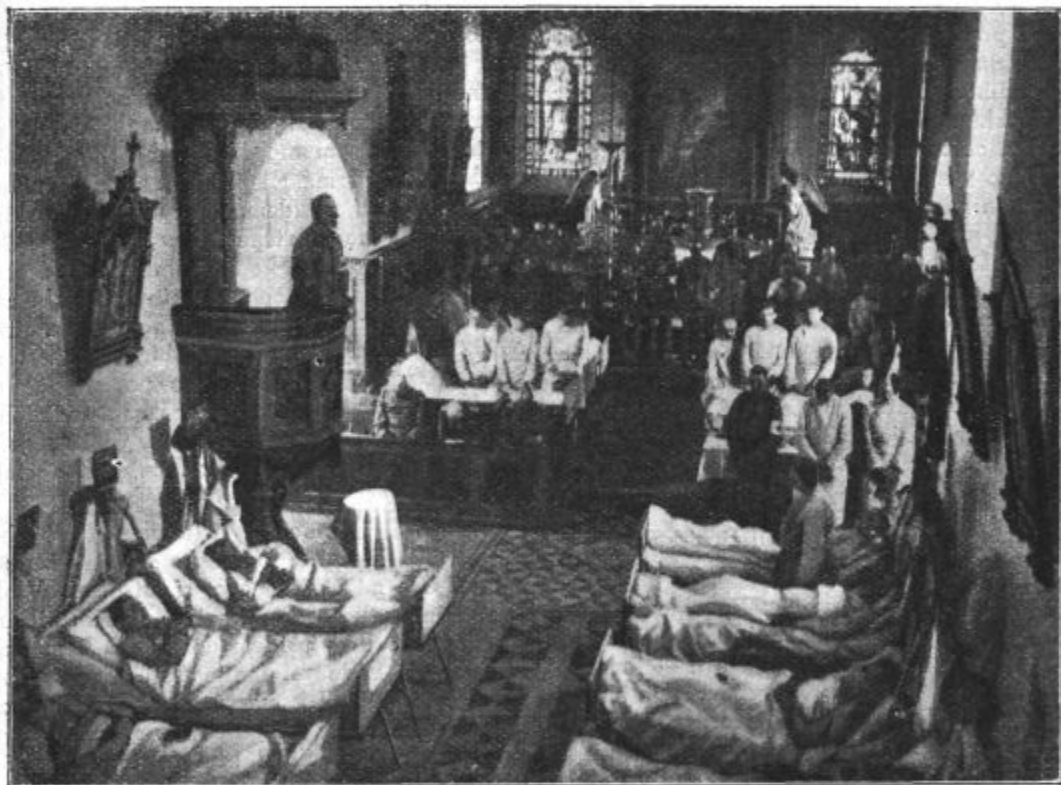
37. Kaj bomo storili, ko pride ta in ta slavnost, priložnost, vojaški nabor itd.?

38. Kaj bi mogli še storiti v povzdigo družbe?

39. Verskega življenja v fari sploh?

40. Kdaj bomo imeli prihodnjo sejo? Tu imate 40 vprašanj, da ne bo treba pri sejah molčati. Seveda se razen teh lahko stavi še sto drugih vprašanj in nanje odgovarja.

Pred vsako sejo zlasti preglejte, če od

Služba božja v cerkvi, ki je prirejena kot lazaret.

31. Kako pridobiti, od slabega odvrti tega, onega fanta, dekleta?

33. Ali vlada v družbi ljubezen? Kdo seje razdor in nemir? Kako to odpraviti?

34. Kaj je v vaši vasi, na vašem koncu mesta ali trga dobrega ali slabega?

35. Kako se udje v prostem času (nedeljo popoldne) zabavajo? Je vse v redu?

36. Ali bi se ne dali vpeljati »zaseb-

zadnje seje dalje »Bogoljub« kaj posebne- ga priporoča, in se potem pri seji posve- tujte, v koliko in kako bi se dalo tisto pri- poročilo pri vas izpeljati. — Pa tudi stvari, ki jih je »Bogoljub« že prej kdaj priporo- čal, a jih pri vas še niste izvedli, vzemite v pretres in jih vpeljite ali izpeljite, kolikor se dado, — da ne bo »Bogoljub« pisan za- stoni.

Padlim v spomin.

† Kongreganist Jernej Svetelj.

Koliko žrtev zahtevaš, o vojska, izbiraš pa rada najboljša! Na oltar za domovino je položil svoje mlado življenje tudi zvesti sin Marijin, Jernej Svetelj iz Podgorja pri Kamniku. Ko je izbruhnila vojska, je odšel k vojakom in koncem jeseni l. 1914. prvič na bojno polje. Od tam je pogosto pisal svojim domačim, jih tolažil: Če Bog dá, se bomo že še videli. Toda Bog ga je v svoji neskončni modrosti poklical k sebi. Proti jeseni ni bilo nobenega pisma več. Sedaj pa pride uradno poročilo, da je padel 7. septembra 1915 na severnem bojišču in je tam pokopan. Izgubili so starši z njim zvesto jim vdanega sina, Marijina družba ponižnega in zvestega družabnika, domovina pa junaka, kateri ji je bil vdan do zadnjega zdihljaja. Njegova pot je bila v cerkev, k orlovskim vajam in domov. Vedno je bil veselega obraza. Vsaka poteza na njem kaže, da je bilo v njem še nepokvarjeno srce. Očesi se ozirata mirno in ljubeznivo v svet. Iz njegovih ust ni bilo slišati nobene žaljive besede, nobene kletvine in v njegovem srcu nobenega sovraštva. Solze točijo njegovi dragi za njim, a tolaži naj jih misel, da je on srečnejši od njih. Njegova zemeljska mati ga je ljubila, a še bolj neizmerno ga je ljubila njegova nebeska Mati, pod katere zastavo je srečno prišel do cilja, ki si ga je želel. Spavaj sladko v tuji zemlji!

F. J.

Jožetu Rancigaju,

padlemu oktobra 1915 pred Belgradom, v spomin.

Prijatelj! V 3. številki »Bogoljuba« sem zagledal poleg profesorja I. Modica tudi tvojo sliko. On — profesor v Ljubljani, ti — kmečki fant iz Savinjske doline. In vendar vaju je doletela končno ista usoda. Mirno zreš na sliki predse, slovenski trak preko prsi, orlovski znak na suknji. Tak si bil naborni dan v Celju. Naj ti napišem nekaj črtic v spomin. Tebi ne morejo več škodovati, drugim bodo morebiti v spodbudo.

Spoznal sem te v zadnjem razredu ljudske šole v št. Jurju ob Taboru. V zadnji klopi si sedel, nekako resen; in kadar je ostalo kako vprašanje nerešeno, si se oglasil ti ter premišljeno odgovoril. Ko si zadnjikrat prestopil šolski prag, ti je bila brez prigovarjanja prva pot k meni, da te zapišem v mladeniško družbo. Kako vestno si izpolnjeval njena pravila! Pri nobenem shodu te ni manjkalo,

vsako nedeljo smo te videli pri obhajilni mizi. Postal si obenem član mladeniške zveze, rad nastopal na sestankih z mično deklamacijo ali primernim govorom, rad prevzemal težke uloge na gledališkem odru. Pri Bralnem društvu si bil tajnika in knjižničarja namestnik. Ko smo ustanovili Orla, si bil med prvimi. Orel ne samo telesno, ampak tudi z vso dušo. Skrbno sestavljan tajniški zapisnik o delovanju odseka je tvoje delo. Da se je Orel udeleževal raznih cerkvenih prireditev, vsikdar v kroju, da je večkrat korporativno prejel sv. obhajilo, ob birmi iz škofovih rok, za to si poskrbel ti. Kako ti je bila pri srcu čast Orla! Šli ste večkrat v uniformah na kako prireditev po Savinjski dolini, tudi na katoliški shod v Ljubljano; vsikdar ste se dostojno vedli in pravočasno vrnili. Še dobro pomnim, kako ste nekoč poleteli za Čreto. Jaz nisem mogel z vami. Z nekakim strahom sem doma mislil na vas; sovražnikov ste imeli dosti, mlademu človeku rada vskipi kri. Nisem mogel strpeti, da bi vam ne šel nekoliko naproti. A komaj sem prišel od cerkve, sem zaslišal vašo trobento in kmalu zagledal rdeče srajce. Skupno kakor ste zjutraj odšli, ste korakali na svoje zbirališče in tam zatrobili razhod. Meni pa je postalo lahko. Hvala Bogu, vsi so, doma so! Hvala tudi tebi, da si skrbel za red! Duhovnemu vodniku je s teboj ob roki bilo društveno delo jako olajšano.

A prišel je nabor za 18 letnike. Tudi tebe so potrdili. Moral si v vojaško suknjo 87. pešpolka. Gre mi čisto dobro, si mi pisal. Vsak dan vidim, kako prav mi pride, da sem bil pri Orlu. Če še kdaj pridem domov, si bom prizadeval, da bodo vsi fantje Orli. Par tednov pozneje si se javil k maršu in mi pisal: Z veseljem grem v boj, Vi pa se me spominjajte v molitvah. In spominjal sem se te, kakor še zdaj. Iz Broda si mi potem naznanil meseca julija: Daleč sem že od naše lepe domovine in daleč že od sovražnika. Tu se vezbamo dalje. Gre mi dobro. Samo bolj toplo je tu kot v prijetni Savinjski dolini. — Oktobra pa dobim nenadoma od tvojega brata poročilo, da si svoje mlado življenje sklenil z junaško smrtjo pred Belgradom. Zbolelo me je. Najboljši padajo, pravijo ljudje. Res. Ne bo te več v Savinjsko dolino, a spomin nate ostane živ in časten leta in leta. Daroval si Bogu v službi domovine najdražje, On pa podeli tebi v večnosti najboljša!

Jos. Lončarič.

Gdč. Ceciliji Tenbaum v spomin.

† 29./III. 1915.

Ob njeni smrti se je nismo spomnili v »Bogoljubu«. Naj veljajo te vrstice ob prvi obletnici spominu blage pokojnice.

Cela Ljubljana je poznala Mahrovo gdč. Cecilijo, posebno še reveži in ubožci. Pa ni bila domačinka, temveč trda Nemka, daleč gori na katoliškem Westfalskem doma. Njeni starši, — oče je bil bogat in globokoveren tovarnar — so preskrbeli vsem svojim 24 otrokom temeljito versko izobrazbo. Cecilija je še kot posebno dedščino vzela iz domače hiše seboj v življenje odprto in usmiljeno srce do ubogih. Stara 28 let je prišla kot vzgojiteljica v Mahrovo hišo v Ljubljano; obenem je poučevala tudi angleščino in francoščino na Mahrovi trgovski šoli. Celih nadaljnjih 38 let je preživela v Ljubljani, ki je ranjki postala prava druga domovina.

»Bogoljuba« zanimlje to življenje od takrat dalje, ko se je Cecilija Tenbaum prvič seznanila z grofico Ledochowsko. Takoj ob prvem obisku v Ljubljani je apostolsko goreča grofica pridobila blago Cecilijo, da ji je le-tá dala na razpolago vse svoje proste ure in moči v prid afriških paganskih misijonov. Početkoma je zbirala pač samo prostovoljne doneske v prid misijonov ter širila v ljubljanskih krogih misijonsko misel, pozneje pa je prevzela vodstvo podružnice sv. Klaverja misijonske družbe, ki je svoje bogoljubno delo ob smrti gospodične Tenbaumove že razširila po vseh slovenskih pokrajinah. Vse razpošiljevanje »Odmeva iz Afrike« se je vršilo iz njenega skromnega stanovanja. Najmanj 1000 K na mesec se je steklo milodarov v njene roke v prid paganskih misijonov. Skromne kmetiške ženske daleč z dežele so ji v velikih množinah najraje osebno donašale svoje prispevke. Ravno po teh ljudeh je ranjka dobivala vpo-

gled v dušo našega ljudstva, ki ga je kot rojena Nemka odkrito in toplo ljubila ter rada z vsó resnobo zagovarjala in branila v nemških krogih. Ker je bila ponižna, zato je ljubila ponižni slovenski rod in ga vedno hvalila zaradi njegove pobožnosti in dobrotelčnosti.

Namenoma poudarjam, da sem duhovnik, ki se ranjke spominjam s temi vrsticami. Osramočenega sem se čutil vselej, kadar sem občeval s to apostolsko dušo. Po naravi mirna je ranjka kar gorela, kadarkoli se je govorilo o misijonih. S tem ognjem je napravljala tem večji vtisk, ker je temeljilo vse, kar je govorila, na vsestranski, zlasti globoki verski in ascetični izobrazbi. S svojo izredno skromnostjo in ponižnostjo ti je pa najbolj dopovedala, da je bilo njeno življenje resnica in ne fraza. Izraz te ponižnosti je besedilo na mrliških podobnicah, ki ga je sama narekovala. Umirajoča je hotela svetemu razpelu poljubljati le noge. Čudovita vdanost v težkem trpljenju zadnjih dni ji je bilo plačilo že na tem svetu za to, kar je na tako tih način storila za razširjanje kraljestva božjega na zemlji.

Ta izredna žena je kot lajik morda doslej največ storila za razširjenje misijonske misli med našim ljudstvom. Kdor je imel v pogled v njeno tiho delo, temu se ta trditev ne bo zdela smela. Vsekako zasluži ta izredna žena, da ostane njeno ime zapisano v »Bogoljubu«.

Apostolskega plačila v večnosti bi jej želel, ako bi ne bil prepričan, da ga že uživa.

Te vrstice niso opis njenega življenja. Hotele so samo hvaležen spomin obuditi na ženo z apostolskim srcem, ki je dolgo vrsto let živela med nami in katera naj bi med našim ženstvom našla kakšno njej enako.

P. V. U.

Cerkveni razgled

Po svetu.

Versko vprašanje na Balkanu. Začele so se priprave, da se sklene svoj čas po končani vojski konkordat (verska pogodba) med Vatikanom in Bolgarijo. Konkordat in še več

drugih cerkveno-političnih vprašanj, ki bodo na Balkanu rešena po končani vojski, bo bistveno spremenil položaj katoliške Cerkve na Balkanu.

Cesar potrdil kardinala Skrbenskega za olomuškega nadškofa. Namestništvo je po na-

ročilu naučnega ministrstva sporočilo olomuškemu kapitulju, da je cesar izvolitev praškega knezonadškofa kardinala Leona pl. Skrbenskega za knezonadškofa v Olomucu potrdil. Tudi v Rimu bo zadeva v kratkem rešena.

Osrednje semenišče v Zagrebu. Zagrebški nadškof dr. A. Bauer je tekom petih let, odkar deluje kot cerkveni knez, že marsikaj dobrega izpeljal v prid svoje škofije. Največjega pomena bo pač zidava osrednjega deškega semenišča, ki ga namerava ustanoviti v Zagrebu. Vse težkoče in ovire so že premagane, po končani vojski se bo takoj pričelo z zidanjem. Semenišče bo namenjeno trem škofijam: zagreški, djakovski in senjski. Znani stavbenik pl. Vancaš iz Sarajeva je prevzel nalogo, da oskrbi in izdela načrte. Stroški so proračunani na okroglo 2 milijona kron. Dosedanji fond znaša že dobrih 1 $\frac{1}{4}$ milijona kron.

Žrtev poklica. V tirolskih hribih so plazovi zasuli tudi dva vojna kurata: enega frančiškana in enega kapucina. Oba sta mrtva.

Primorski begunci — na božji poti. Dne 4. marca so se podali primorski begunci — 345 oseb — z dovoljenjem svojega predstojnika dr. Jerolineka na božjo pot v Marijino Celje, kjer so imeli svojo službo božjo, pri kateri so članice raznih Marijinih družb lepo pevale. Vozili so se s posebnim vlakom po izredno znižani ceni.

Otroci pokojn. prestolonaslednika Franca Ferdinanda pri birmi. Praški nadškof kardinal Skrbenski je 1. marca podelil v grajski kapeli v Konopišču otrokom pokojnega prestolonaslednika Franca Ferdinanda in vojvodinje Hohenberg zakrament sv. birme. Botra kneginje Hohenberške je bila nadvojvodinja Marija Terezija, boter kneza Maksa in kneza Ernesta pa prestolonaslednik nadvojvoda Karel Franc Jožef, ki ga je zastopal dr. Jaroslav grof Thun.

Bolgarski kralj odlikoval dunajskega papežvega pronuncija. Kralj Ferdinand se je 17. februarja udeležil zjutraj ob pol 8. uri v nuncijaturi sv. maše, katero je opravil pronuncij kardinal grof Scapinelli in je z veliko pobožnostjo prejel iz roke kardinala sv. obhajilo. Kralj je nato zajtrkoval z gospodi nuncijature in se je nato podal v nuncijev salon h konferenci, ki je trajala skoro dve uri. Kralj je podelil kardinalu veliki križ Aleksandrovega reda z briljanti.

Vojne in spokorne pobožnosti so bile napovedane za praznik Marijinega Oznanjenja in za naslednjo nedeljo v Solnogradu in po vseh župnijah solnograške nadškofije.

Razbojništvo v Meksiki. Ob zadnjem divjanju poživiljenih prekucuhov v Meksiki, ko je bilo zasramovanih, pregnanih in mučenih

toliko duhovnih in redovnih oseb, ko je bilo več cerkva opustošenih, ko se je Najsvetejšemu delala največja nečast, je bilo na cerkvenem imetju povzročene škode za 54 milijonov dolarjev.

Po domovini.

Desetletni jubilej. Dne 21. februarja je minilo deset let, odkar je bil prevz. gosp. dr. Fr. B. Sedej potrjen za goriškega nadškofa. Skromna spominska obletnica se je izvršila v samostanu zatiškem, kjer knezonadškof sedaj s svojimi bogoslovci in profesorji prebiva. — Dne 25. marca praznuje presvetli nadškof 10. letnico posvečenja.

Za spominsko cerkev v Sarajevem (v spomin $\dagger$ nadvojvodu Francu Ferdinandu in njegovi $\dagger$ soprogi) je deželni odbor kranjski dovolil dar 1000 K.

Vojna duhovščina. Nekoliko obolel je vojni superior msgr. Anton Jaklič; nadomestuje ga dr. Ivan Lučovnik. — Urednik »Dom in Sveta«, č. g. dr. Izidor Cankar, je oproščen vojne službe in se je vrnil v Ljubljano. — Č. g. J. Bulovec se zdravi v zavodu za pljučne bolezni v Enzenbachu na Štajerskem. — Duhovniški zaslužni križec 2. vrste na belordecem traku je prejel vojni kurat č. g. Franc Kompolšek.

Osrbovanje župnije pri Sv. Luciji ob Soči je prevzel po tragični smrti vrlega župnika $\dagger$ g. Fabijana č. g. Štefan Podbršček, doslej kaplan v Podmelcu.

Umril je v Kropi g. Andrej Zgaga, župnijski upravitelj v pokoju. Pogreb je bil v nedeljo, 27. februarja. Mir duši!

Duhovske zadeve v ljubljanski škofiji. Umeščen je bil dne 3. marca na župnijo Leše č. g. Matej Ahačič, ekspozit v zač. pokoju v Repnjah. — Odpovedala sta se svoji župniji čč. gg. Anton Kocijančič, župnik na Mirni, in Ad. Knol, župnik v Kolovratu. — Za župnega ekskurendo upravitelja na Mirni je imenovan č. g. Ivan Strajhar, kaplan v Šf. Rupertu, in č. g. Josip Bressan, vikar v Jamljah, goriške nadškofije, bivajoč v M. D. v Polju, za župnega upravitelja v Kolovratu. — Umeščen je bil na župnijo Mošnje dne 2. marca č. g. Frančišek Bleiweis, župnik v Lešah.

Podeljena je župnija Kostanjevica na Dolenjskem č. g. J. Podbevšku, mestnemu kaplanu pri Sv. Petru v Ljubljani.

70letnico rojstva je praznoval 3. februarja č. g. Blaž Grča, župnik v Šempasu in bivši goriški deželni poslanec. G. jubilar je še čvrst in krepak. Bog ga ohrani še naprej v znani marljivosti na verskem, narodnem in gospodarskem polju.

V vojaško službovanje sta poklicana čč. gg. Anton Rovtar, kaplan v Ribnici, in frančiškan P. Beno Strauss v Novem mestu.

Viteški križec Franc Jožefovega reda na traku vojaškega zaslužnega križca je prejel vojni kurat Josip Pintar.

Smrtna kosa. Umrli je 14. marca v Kandiji pri Novem mestu č. g. Ivan Pelc, župnik v p. Pokojni je bil rojen v Ribnici leta 1866. Zadnje njegovo službovanje je bilo v Hinjah. Mir njegovi duši!

Cerkvene vesti iz celovške škofije. Na župnijo Šteben pri Globasnici je bil investiran č. g. Anton Kaplan, župnik v Medgorjah. Župnijo Medgorje oskrbuje č. g. Ivan Kogelnik, župnik na Radišah. — Premeščeni so čč. gg. Viljem Brožek, provizor v Gorjah, kot kaplan v Tinje; o. Kalikst Vaupotič iz reda oo. kapuc., provizor v Možici, kot tak v Gorje; Jožef Feinig, provizor v Gorenčah, kot tak v Melviče; in Jakob Kalan, provizor na Ojstrici, kot tak v Gorenče. — Župnijski izpiti bodo 9., 10. in 11. majnika. Prijave za izpit v pomladnem terminu se končajo 30. aprila. Gg. kandidati se opozarjajo na ordinarijatske predpise v cerkvenem listu iz leta 1912., str. 25. — Iz lavantinske škofije: Dne 22. svečana je na Dobrni po dolgotrajni, mučni bolezni v Gospodu zaspal č. g. župnik v p. Janko Munda. Župnikoval je celih deset let pri Sv. Joštu na Kozjaku. Dne 1. marca je bil v Ljutomeru inštaliran č. g. župnik Josip Ozmec, deželni poslanec.

Lavantinska škofija. Župnijo Sv. Vid na Planini je dobil č. g. Jernej Vurkelc, župnik v Dobjem, župnijo Gotovlje č. g. Rob. Vaclavik, župnik pri Sv. Jederti nad L. — Razpisane so župnije: Sv. Magdalena v Mariboru, Fram, Ponikva ob juž. žel., Sv. Lovrenc na Dravskem polju, Sv. Jedert nad Laškim in Dobje pri Planini.

Mesto Dubrovnik je praznovalo 3. febru- arja 1600letni jubilej mučeniške smrti svojega zavetnika: sv. Blaža. Škof dr. J. Marčelič je spisal za to priliko primeren pastirski list, v katerem primerja sedanji čas — s časom pred 1600 leti.

Kje in kdaj se v Gradcu slovensko spoveduje.

Herz-Jesu-Kirche — Cerkev Srca Jezusovega. Preč. gosp. dekan Karol Urban: 1. ob nedeljah in praznikih: zjutraj od $\frac{1}{2}$ 6. do $\frac{1}{2}$ 8. ure; popoldne od 5. do 7. ure; 2. ob sobotah in pred prazniki: zvečer od $\frac{1}{2}$ 6. do 7. ure; 3. ob delavnikih: zjutraj od 6. do 7. ure. Spovednica: na evangelijski strani, spredaj pri oltarju Sv. Jožefa. — **Stadtpfarrkirche — Mestna farna cerkev.** Preč. gosp. Matija Ljubša: 1. ob nedeljah in praznikih: zjutraj od 7. do

10. ure; 2. ob sobotah in pred prazniki: zvečer od $\frac{1}{2}$ 6. do 7. ure; 3. ob delavnikih (o velikonočnem času): zjutraj od 7. do 10. ure. Spovednica: na moški strani, nasproti misijon-skemu križu. — **Grabenkirche — Cerkev na Grabnu.** Preč. g. kaplan Ludovik Ribič: 1. ob nedeljah in praznikih: zjutraj od 5. do 9. ure; popoldne od 4. do 5. ure; 2. ob sobotah in pred prazniki: zvečer od $\frac{3}{4}$ 6. do $\frac{3}{4}$ 7. ure; 3. ob delavnikih: zjutraj pozimi od 6. do 7. ure; poleti od $\frac{1}{2}$ 6. do $\frac{1}{2}$ 7. ure. Spovednica: na evangelijski strani, srednja spovednica. — **Barmherzigenkirche — Cerkev usmiljenih bratov.** a) Preč. gosp. P. Ciril Vrana: 1. ob nedeljah in praznikih: zjutraj od 6. do 8. ure; popoldne od 6. do 8. ure; 2. ob sobotah in pred prazniki: zvečer od 6. do 8. ure; 3. ob delavnikih: zjutraj od $\frac{1}{2}$ 6. do $\frac{1}{2}$ 7. ure. Spovednica: pri vhodu pod korom. b) Preč. gosp. dekan Jožef Jurčič: 1. ob nedeljah in praznikih: zjutraj od 6. do 7. ure; popoldne od $\frac{1}{2}$ 6. do $\frac{1}{2}$ 7. ure; 2. ob sobotah in pred prazniki: zvečer od $\frac{1}{2}$ 6. do $\frac{1}{2}$ 7. ure; 3. ob delavnikih: dopoldne od 8. do 10. ure. Spovednica: v zakristiji, na moški strani. — **St.-Andrä-Kirche — Cerkev sv. Andreja.** Preč. gosp. kaplan Janez Ackert: 1. ob nedeljah in praznikih: zjutraj od 5. do $\frac{1}{2}$ 8. ure; popoldne pozimi od 5. do 6. ure; poleti od 6. do 7. ure; 2. ob sobotah in pred prazniki: pozimi od 5. do $\frac{1}{2}$ 7. ure; poleti od 6. do $\frac{1}{2}$ 8. ure zvečer; 3. ob delavnikih: zjutraj od 6. do 7. ure. Spovednica: na evangelijski strani v kapeli Lurške Matere Božje. — **Franziskanerkirche — Frančiškanska cerkev.** Preč. gosp. P. Tomaž Hanžel: 1. ob nedeljah in praznikih: zjutraj od 5. do $\frac{1}{2}$ 8. ure; dopoldne od 10. do 12. ure; popoldne od 4. do 5. ure; 2. ob sobotah in pred prazniki: zvečer od 5. do 7. ure; 3. ob delavnikih: zjutraj od 5. do 7. ure. Spovednica: na moški strani, pri kapeli Žalostne Matere Božje. — **Marienkirche — Cerkev misijonarjev-lazaristov.** Preč. gg. misijonarji: Leopold Šmid, Alojzij Nastran, Anton Ozmec in Ludovik Šavelj: 1. ob nedeljah in praznikih: zjutraj od $\frac{1}{2}$ 6. do 9. ure; o velikonočnem času od $\frac{1}{2}$ 6. do 11. ure; popoldne od $\frac{1}{2}$ 6. do 8. ure; 2. ob sobotah in pred prazniki: zvečer od $\frac{1}{2}$ 6. do 8. ure; 3. ob delavnikih: gosp. Šmid: v petek zjutraj od $\frac{1}{2}$ 6. do 7. ure in zvečer od $\frac{1}{2}$ 6. do $\frac{1}{2}$ 8. ure; gosp. Nastran: v sredo zjutraj od $\frac{1}{2}$ 6. do 7. ure in zvečer od 6. do $\frac{1}{2}$ 8. ure; gosp. Ozmec: v ponedeljek zjutraj od 7. do 8. ure; v soboto zjutraj od $\frac{1}{2}$ 6. do $\frac{1}{2}$ 7. ure; gosp. Šavelj: v torek zjutraj od $\frac{1}{2}$ 6. do 7. ure in zvečer od 6. do 7. ure. Spovednica: ob postajah Križevega pota; na vsaki spovednici je zapisano ime spovednika.

Marijine družbe.

Dijaška Marijina kongregacija v Celju, katera se je ustanovila po prizadevanju gg. prof. Cestnika in dr. Jančiča, župnika v Št. Petru, l. 1913., tudi letos dobro uspeva. Kongreganistov je 30, in sicer iz višje in nižje gimnazije. Ob času ustanovitve je imela kongregacija sicer nekoliko več udov, a vsled vojske skoro za polovico zmanjšani obisk celjske gimnazije je tudi pri nas nekoliko zmanjšal število kongreganistov. A kljub temu deluje kongregacija uspešno. Dijaki so vsi navdušeni za kongregacijo, vršijo se redni skupni sestanki vsak drugi teden ob nedeljah, kjer se goji na eni strani pobožnost do Marije, na drugi strani pa se vzgajajo dijaki v krščanskem duhu in krščanskih znanostih. Vršijo se redna predavanja najrazličnejše vsebine, ki imajo vsa skupni namen, da ustvarijo iz mladih, vnetih Marijinih častilcev enkrat može trdnega krščanskega prepričanja, ki naj bodo vzorni voditelji ljudstva. Posebno razveseljivo dejstvo v naši kongregaciji pa je, da dijaki ne samo pridno zahajajo k skupnim pobožnostim, temveč si tudi sami lepa poučna predavanja sestavljajo, da jih pri skupnih sestankih prednašajo. V vseh naših kongreganistih polje isti sveži duh mladostnega ognja in gorečnosti, tako da lahko upamo, da bodo izšli iz kongregacije mladeniči jeklenega značaja in trdnega verskega prepričanja, katero bodo tudi v poznejšem življenju redno ohranili in dosledno po njem živeli.

Od Sv. Lovrenca v Slov. goricah. Pri nas so umrli zadnji čas trije dobri mladeniči: V i n c e n c K o r a d a iz Juršinskega vrha, star 17 let. Na novega leta dan je bil še pri sv. obhajilu in je svetil pri rani in pozni božji službi, na Sv. Treh kraljev dan pa je bil že mrlič. — J a n e z P u h iz Oblačeka, star 16 let. Še je nesel Vinceka k pogrebu in isti dan zanj daroval sv. obhajilo, a mesec pozneje, 11. februarja je bil na mrtvaškem odru. — A n t o n H r g a iz Gabernika, star 24 let, je bil pri vojaki. Zadel ga je kap. Bil je na smrt pripravljen. Tako je sam pisal: »Naj se zgodi z menoj, kakor je božja volja!« Tudi tovariši pišejo o njem pohvalno. Pokopan je pri Gorici. Ti mladeniči so bili zvesti udje Marijine družbe in so radi z veseljem brali dobre knjige in časnike in bili lep zgled vsem mladeničem.

Begunje pri Cerkljici. Tukajšnja deklška Mar. dr. je pod vodstvom za naš napredek tako požrtvovalnega voditelja preč. g. M. Ježeka začela v preteklem letu napredovati. Nekoliko o njenem delovanju. V preteklem letu jih je ob lepi in ganljivi slovesnosti pristopilo k družbi 28. Tri so bile pa tudi izključene.

Skupno šteje sedaj naša družba 96 članic. Imamo redno mesečne shode in sv. zakramente pogosto prejemamo. V letu so trije slovesni shodi s skupnim sv. obhajilom med molitveno uro. Ustanovile smo dva odseka: abstinenčni in evharistični. P o p o l n i h a b s t i n e n t i n j je 39. Evharistični tudi deluje; ima 33 članic. Pogosto sv. obhajilo z veseljem po možnosti prejemamo; večina večkrat na teden. Vsako nedeljo imamo molitveno uro, h kateri po večini prihajamo. Skrbimo tudi, da se ob nedeljah pred sv. mašo moli sv. rožni venec. »Bogoljub« prihaja v 41 izvodih. Tega je pa že premalo za našo družbo. Dekleta, več ponižnosti v obleki, pa bo lahko več »Bogoljuba!« Svojo radodarnost smo pa pokazale s tem, da smo 240 K nabrale za nov kelih. Da bi pa naša Mar. dr. še bolj napredovala, smo imeli od 1. do 4. februarja duhovne vaje. V času duhovnih vaj so vsi farani prejeli sv. zakramente, v posebno velikem številu še moški in fantje, za katere je bilo tudi nekaj govorov. Tako se je cela fara pripravila na celodnevno češčenje sv. Rešnjega Telesa 4. februarja. Ljudje so pokazali tako veliko gorečnost, da je bilo kar ganljivo. Čez dan se je veliko molilo, še več pa pelo. Kako veličastni in Bogu dopadljivi so taki dnevi!

Studeno pri Postojni. Vpeljali smo Marijino družbo za žene. S temi shodi bomo združili stanovske nauke za matere. Pri ti priliki smo imeli tudi duhovne vaje za Mar. družbo. Ko vpeljemo še Mar. družbo za može, jo bomo imeli za vse stanove. Prvo soboto v mesecu, ki je posvečena posebno češčenju Marije Brezmadežne in se dobijo tudi popolni odpustki, obhajamo tako, da se pri sv. maši poje. — Vojško občutimo bolj malo. Le 10 dni smo imeli tu vojake. Ko so se od nas poslovili, smo jim dali še blagoslov z Najsvetejšim; naj jih ljubi Jezus varuje v vseh nevarnostih. Kar je v naši moči, skušamo tudi mi lajšati to svetovno gorje. Naša dekleta so napravila pod vodstvom ge. učiteljice mnogo zimske obleke. Kar smo mogli, smo tudi darovali za razne vojaške namene, kot n. pr. za Rdeči križ, za okrepčavo ranjenec na postajališču v Postojni itd. Ker vemo, da Bog odločuje zmago, imamo v tem času več vojnih pobožnosti. Po hišah molijo sv. rožni venec in molitve ob času vojske. V cerkvi imamo vsako nedeljo in praznik molitvene ure za vse stanove. Vsako nedeljo molijo otroci, moški, žene in dekleta, ločeno po stanovih. Vsak ponedeljek imamo sv. mašo z blagoslovom in litanije vseh svetnikov z molitvami ob času vojske. Vsak teden so povabljeni ločeni po dnevih razni stanovi k skupnemu sv. obhajilu. Tako smo imeli lani 21.000 sv. obhajil;

l. 1905, 4000. Vsako nedeljo in praznik molimo vojaški križev pot, tudi med tednom vsak dan. Ko smo imeli na podružnicah ob nedeljah sv. maše, smo šli vselej s prošnjo procesijo. Napraviti hočemo še vsak mesec cerkveno opravilo za umrle vojake, bilje in peto črno mašo. To pač zaslužijo umrli junaki, da jih ne pozabimo, saj so darovali za nas najdražje: kri in življenje.

Sedaj pa še tole: Kaj se Vam zdi, g. urednik? Na rokah mnogih deklet se vidijo prstani, tudi pri takih, ki so v Marijini družbi. Nočem zatožiti ravno naših, potem bi bile na dopisnika hude. Saj ste jih morda kje drugje že videli. Jaz takole mislim: Prstane naj nosijo žene, ki ga dobijo blagoslovljenega pred oltarjem. Prstani na dekliških rokah kažejo, da imajo dotične kake ljubavne razmere ali da so nečimurne, da se rade lišpajo. Jaz mislim, da ste tudi Vi enakega mnenja? (Tudi. Uredn.)

Semič. Po treh letih se je naša dekliška Marijina družba zopet prenovila v tridnevni duhovnih vajah, ki jih je vodil preč. g. superior p. Kunstelj pred drugim družbenim praznikom, pred sv. Nežo. Sprejel je na novo 23 deklet. Bog daj lepim besedam obilo blagoslova, da bo naša družba ne samo velika po številu (364), marveč velika predvsem v nepremagljivem poštenju. — Izmed treh odsekov deluje najbolj obhajilni, katerega članice vestno pristopajo vsaj vsakih štirinajst dni k sv. obhajilu. — Na »Bogoljuba« se jih je letos sicer naročilo 23 več kot prejšnje leto — vseh skupaj 145 — a vendar še vedno premalo.

Želinje pri Velikovcu. Praznik Brezmadežnega Spočetja je naša Marijina družba kaj lepo obhajala. Zjutraj je bilo skupno sv. obhajilo in primerna pridiga o Marijinem češčenju č. g. dr. Lamberta Ehrlicha iz Celovca, popoldne pa blagoslovljenje nove zastave in sprejem devet kandidatinj v družbo. Zastava je krasno delo šolskih sester v Mariboru in je veljala 323 K. — Po cerkvenem opravilu je bil še shod v župnišču, kjer so nastopile štiri družbenice šent-rupertske Marijine družbe in navduševale za zvestobo v Marijini družbi, za pogostno sprejemanje sv. zakramentov in neutrudno delo v odsekih. — Družba šteje sedaj 25 družbenic, Marijin vrtec 15 deklic.

Slap pri Vipavi. V nedeljo dne 16. januarja je naša Marijina družba imela zopet sestanek skupaj z Marijinim vrtcem. Sklenile smo prirediti ta dan neke vrste prošnji dan za naše vojake, naše ranjence in ujetnike. Zjutraj je cela Marijina družba in Marijin vrtec prejela v ta namen sv. zakramente, popoldne je bila eno uro skupna molitev pred sv. Rešnjim Telesom

in po blagoslovu javen shod. Udeležba je bila polnoštevilna in pridružilo se je polno župljanov. — Vojaki, ki so bili nastanjeni na Slapu, so priredili Miklavžev večer za uboge otroke vojakov domače občine. Pri petju in deklamacijah so sodelovale članice Marijine družbe. Čistega dobička je bilo čez sto kron, ki se je na božični večer delil med revne otroke. — Jako lepo petje v cerkvi smo imeli božične praznike. Drugače poje na koru dekliška Mar. družba, letos se je pa ponudilo več izvrstnih vojakov in dobrih pevcev, ki so bivali na Slapu, za cerkveno petje in sestavili smo krasen mešan zbor, da bi lahko nastopil v ljubljanski šenklaški cerkvi. — Kljub težkim razmeram letošnjega leta je število naročnic »Bogoljubov« ostalo ravno isto, namreč 19, kar je za našo majhno vas, ki se nahaja blizu bojišča, dosti visoko.

Središče. Naša družba šteje članic 179. »Bogoljubov« prihaja v našo župnijo 152, »Glasnikov« pa 57. Nauk imamo vsak mesec, zborovanje pa vsak drug mesec. Imamo tudi misijonski in evharistični odsek. Tudi kar se tiče protialkoholnega gibanja imamo še precej povoljnih uspehov. Abstinencijskega odseka naša družba nima, ker imamo samostojno društvo »Sveta vojska«, h kateri je tekom nje nega obstanka pristopilo precejšnje število članic Marijine družbe, in sicer se jih je dosedaj oglasilo za prvo stopnjo 25, za drugo pa 48. Vsak ud »Svete vojske« mora brati abstinentsko glasilo »Zlato dobo«. Ker pa si vsak posamezno ne more tega priskrbeti, zato je društvo naročilo za vsako občino en zvezek, ki kroži okrog tako dolgo, da vsi preberejo. (Tako je prav in tako naj bi bilo povsod, kjer je odsek ali društvo »Svete vojske«. Ur.) — Skupno sv. obhajilo imamo na leto tri- do štirikrat. Vpeljano imamo že dalj časa tudi pogosto sv. obhajilo in listke za kontrolo, kar je prav posebne važnosti za vsako Mar. družbo. Po tem se pač najlažje spozna, ali udje izpolnjuje svoje dolžnosti in ali družba napreduje ali pa nazaduje. — Na Svečnico smo sprejemale k večnemu počitku vzorno članico Marijine družbe Ano Polanec, ki je že v rosnih mladosti šla po zaslužen plačilo k nebeški Materi. Bila je pridna, pobožna in zelo natančna v izpolnjevanju družbenih pravil. Odlikovala se je tudi kot abstinentska. Udeleževala se je s posebnim veseljem družbenih in abstinencijskih shodov.

Iz Metlike. Komaj smo začeli leto 1916., že smo pokopali tri članice iz Marijine družbe. Dne 7. januarja je umrla v bolnišnici v Novem mestu zgladna dekle pv dolgi in mučni bolezni, Ana Oberman iz Drašič. Druga članica Ana

Žugelj iz Čuril je umrla po nesreči, 21 let stara. Šla je 24. januarja v hosto po drva, voz se je prevrnil nanjo in na mestu je bila mrtva. Bila je žalost po izgubi dobre sestre, zlasti žalost za starše, nobeno oko ni bilo suho ob lepem njenem pogrebu. Komaj smo spet to pokopali preselila se je tretja, Terezija Sodec iz Rosalnic, umrla za sušico. — Od 30. januarja do 2. februarja smo imeli duhovne vaje za dekleta; vodili so jih č. g. p. Žužek. Veliko dobrih in zelo ganljivih nauk so nam na srce polagali. Ob sklepu so še sprejeli 12 deklic nanovo v družbo.

Brezovica pri Ljubljani. Dekleta cele župnije so imele od 20. do 23. januarja duhovne vaje, katere je vodil č. p. Janez Pristov. Te vaje so dekleta zopet v dobrem utrdile. Udeležba je bila prav zadovoljiva, samo prelepo solčno vreme je nekatere zadrževalo. Dal Bog, da bi se še bolj vnele za bogoljubno življenje in zlasti za pogosto prejemanje sv. obhajila, v katerem edino dobe dekleta v vojskinem času močno oporo za čednosti, zlasti za belo lilijo — nedolžnosti.

Iz Šmihela pri Novem mestu. Pred praznikom Brezmadežnega spočetja Marije Device smo imeli tridnevne duhovne vaje za vse farane, posebno pa za Marijino družbo. Vodili so jih č. g. p. Klemen. Dne 8. decembra smo imeli skupno sv. obhajilo. Pristopili so vsi k mizi Gospodovi. Popoldne pa je bilo slovesno sprejetih 36 deklic v Marijino družbo. — Na dan godu naše druge patrone sv. Neže smo imele slovesno skupno sv. obhajilo in molitveno uro za srečen izid vojske in za naše vojake.

Kamnje. Tu smo 8. februarja pokopali najstarejšo Marijino hčer: nad 80 letno Terezo Slokar. Že vidim — debelo gledate —, da smo imeli v Marijini družbi takó »mlado« deklet! A če zveste, kakó je pokojna Tereza naredila kot mlada deklica, boste še bolj debelo gledali... Prišli so fantje prvič klicat lepo in mlado in bogato deklico; ona je res vstala, odprla okno, pa rekla: »Fantje, zastonj vaš trud, jaz sem si ženina že izbrala; jaz sem nevesta Jezusova!« Tako je rekla in zaprla okno — za vselej ponočnim klicem... Fantje pa niso bili radi tega nič jezni; v slovó so ji zapeli še pesem o »Nebeški ohceti« in nikoli več je niso klicali. (To je prav fletno. Ur.)

Žetale. Dne 8. decembra l. l. obhajale smo štiriletnico Marijine družbe ter smo se iznova posvetile Brezmadežni Devici, ki že štiri leta varuje vsa poštena žetalska dekleta pod praporom Marijine družbe. Imele smo obenem tudi sestanek v stari šoli. Otvorili so ga veleč. g. župnik s prirčnim pozdravom. Vekoslava

Jus je deklamovala: Ob štiriletnici Marijine družbe v Žetalah. Tajnica je opisovala, koliko milosti smo prejele tekom let od Marije. Povdarja, da lepo število nas je, toda dejansko je še večje, ker 14 družbenic, ki so se poročile, svojega mišljenja vsled spremembe stanu niso izpremenile, ostale so vsaj v srcu zveste družbi; kakor 5 onih, ki so zapustile posvetni hrum in šum ter so si izvolile samostansko celico za svoje stanovanje. Prednica je s svojo krepko besedo opisovala milosti, katere lahko zadobimo, ako smo vredne hčere Marijine.

Škocijan pri Mokronogu. Na praznik Brezmadežne je bilo sprejetih v družbo nanovo 33 deklic. Kajne, majhno število za tako obširno župnijo. (No, to pa ni ravno majhno! Ur.) To le zato, ker strogo izbiramo in sprejemamo samo neomadeževana dekleta, taka, o katerih s precejšnjo gotovostjo pričakujemo, da bodo res dobre družabnice. (Edino pravil Ur.) Vseh, ki se udeležujejo shodov in družbenih prireditev, je zdaj doma 259. So pa še nekatera med v prejšnjih letih sprejetimi, ki niso pravega Marijinega duha. Skoro pri vsakem shodu je ta ali ona izbrisana. Neka prevzetnost in trma se polasti marsikatero, da ne posluša ne opominov svetovalk, ne svaril voditelja, pač pa zvesto posluša slabe svetovalce in zapeljivce. Čemu se pač tako deklet vpiše v družbo? — V moralnem ali nravnem oziru je zdaj pri nas precej dobro. Slabih fantov ni doma, tudi nimamo ne vojakov, ne beguncev, ne ujetnikov. Bojimo se pa, da se bo po vojski vse to nadomestilo. Bojimo se, da bo marsikatera vsled priliznenih, zapeljivih in nekako »samozavestnih« besed, češ, »mi smo veliko poskusili in pretrpeli, zato tudi več vemo in večje pravice imamo«, pozabila na svojo prisego, dano Mariji. Dekleta, nikdar ne pozabite, kar je enkrat pri shodu rekel voditelj: »Četudi pride domov s srebrno ali zlato svetinjo na prsih, magari kot general, do tebe nima nobene pravice, in greh ostane vedno greh!« Veselimo se časa, ko se povrnejo redne razmere, in težko jih pričakujemo, a v nekem oziru se jih bojimo. Bog daj, da bi bil prazen naš strah! — »Bogoljuba« je pri nas še vse premalo. Komaj nekaj nad 60 izvodov. (To pa je premalo, to! Ur.) Res se je število v par letih več kot potrojilo in skrbi se tudi, da ga vse berejo, a še lepše bi bilo, ko bi ga tudi naročile. Tista dekleta, ki z veseljem beró lepe članke in sestavke v »Bogoljubu«, so gotovo dobra dekleta; slabo znamenje je pa, če katera ne ljubi takega beriva.

SPOMINJAJTE SE UMRLIH!

Ana Simončič iz frančiškanske Marijine družbe v Ljubljani.

Marija Tomc iz Marijine družbe pri Sv. Jakobu v Ljubljani.

Jera Šušteršič iz Marijine družbe pri Sv. Jakobu v Ljubljani.

Marija Kocmur iz Marijine družbe pri Sv. Jakobu v Ljubljani.

Gregorin Rozalija iz Marijine družbe pri Sv. Jakobu v Ljubljani.

Terezija Nograšek, št. Vid pri Zatičini.

Terezija Longer, št. Vid pri Zatičini.

Ana Avguštinčič, št. Vid pri Zatičini.

Katarina Vais, Črnomelj.

Ana Perušič, Črnomelj.

Ana Simonič, Črnomelj.

Ana Adom, Črnomelj.

Antonija Knafelj, Šmihel pri Novem mestu.

Ana Polanec, Središče.

Frančiška Vavpotič, Podgorje pri Kamniku.

Književnost.

Vernim Slovincem že itak priljubljena pobožnost križevega pota se je v naših dneh prav posebno razširila; saj tudi ima v sebi toliko čudovito tolažilnega za težave in trpljenje naših dni. Kakor nalašč za naše čase je torej izšel molitvenik: **Na Kalvarijo!** 30 križevih potov. Spisal F. S. Šegula. 41 tiskanih pol obsegajoča knjiga stane v raznih krasnih vezavah 2 K 50 vin., 3 K 20 vin., 3 K 50 vin. — Kot poseben ponatis iz te knjige je: »**Križev pot za vojni čas**«, katerega se je v kratkem razpečalo nad 35.000 iztisov. Stane: 100 komadov s poštnino vred 7 K 50 vin., 50 komadov 4 K, 25 komadov 2 K, 10 kom. 90 vin. — Od nam neznanih oseb tirjamo, da se prej vpošlje denar; duhovnikom in drugim zanesljivim osebam pa ugodimo na vsako naročilo takoj. — Tiskarna sv. Cirila v Mariboru (Štajarsko).

Silvin Sardenko: **Nebo žari**. Pesmi. Cena 1 K, vezano 1 K 80 vin. Založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani. — Za rahločutnega pesnika, kakor je Silvin Sardenko, ki nam je podal že toliko nežne in globoko občutene poezije, pač ni mogla ostati svetovna vojska z vso svojo neskončno grozoto in trpljenjem brez globokih vtisov. Kar občuti pesnikova duša, ki ni prezrla ob težkih dneh nobene bridke poskušnje, katere se pojavljajo huje in huje nad slovenskimi domovi, opeva Sardenko v tej zbirki z otožnim sočutjem; v veličastnih akordih pa izzveni njegova lira, kadar se

spomni neupogljive zvestobe in junaštva naših vojniki in se mu poraja v duši veselo upanje na slaven izid.

Jan. Pogačnik: **Slovenska maša** za troglasni ženski zbor in orgle, Op. 13. Samozaložba. Cena partituri: 1 K 60 vin.; glasovi po 12 vin. Dobi se v Katoliški Bukvarni kakor tudi pri skladatelju v Idriji. — Maša obstoji iz 10 delov. Ni težka; teče gladko, tako da se dá z malim trudom priučiti. Trud se bo gotovo izplačal. Dasi ni zložena v novem slogu, jo je ocenil gospod Premrl v »Slovincu« 26. januarja kot praktično in dostavil: Enako bodi tudi ženskim Marijinim družbam toplo priporočena.

V MOLITEV SE PRIPOROČAJO:

Več oseb v veliki stiski. — Marijina hči za zdravje. — Tretjerednica za zdravje. — Neka družina za pomoč v potrebi. — Sestra svojega brata, da bi se srečno vrnil iz vojske. — Bolan mladenič pri vojaki. — Mati svojega sina bivajočega v Ameriki. — Sestre svoja brata in očeta, da bi se srečno vrnili iz vojske ter za zdravje. — Marijina hči, da bi zadobila izgubljeni posluš. — Neka mati za zdravje. — Marijina hči za vreden sprejem sv. zakramentov in dosego dušnega miru. — Pijančevanju vdana oseba. — D. R. za pomoč božjo v veliki stiski, za potrpežljivost in vdanost v božjo voljo. — P. M. za zmažo v hudih skušnjavah, vredno prejetje sv. zakramentov in za dušni mir. — Ista oseba svoje domače. — Franc Peterka pri vojaki. — Neka oseba v važni zadevi. — Marijina hči za vredno prejetje sv. zakramentov. — Neka oseba za dar popolne čistosti in stanovitnost do konca. — Neki trdovratni grešnik, da bi opravil skesano sproved ter dosegel srečno zadnjo uro. — Neki mladenič za zmažo hudih skušnjav zoper sv. čistost. — Dve družini. — Marijina družabnica za vredno prejetje sv. zakramentov, za ohranitev čistosti ter uslišanje v molitvi. — A. M. za vredno prejetje sv. zakramentov ter svojega očeta, brata in svaka za srečno vrnitev.

Darovi.

Za dobre namene. Bolnica milosrdnih sestra v Zemunu 3 K; Eufenija in Josip Čuk, Bilje pri Gorici, 10 K; Ljudmila de Reggi, Brnca, Koroško, 2 K; Ivanka Sunčič, Novi Marof, Hrvatsko, 70 K; Albin Petrič, Žihpolje, Koroško, 4 K 40 vin.; Elizabeta Pavel, Poterna pri Radgoni, 1 K.

Za Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Ivana Petek 1 K; F. Jarc 11 K (zbirka); V. Ravnikar

50 vin.; župnija Preska 15 K; Sv. Peter pri Novem mestu 26 K; Grahovo pri Cerknici 34 K; Rakitna 27 K 60 vin.; zavod šolskih sester v Trnovem 19 K 10 vin.; dijaki v Marijanišču 10 K 65 vin.

Za vojaško - misijonske namene. Andrej Porenta, Virmaže, Gorenjsko, 10 K; Jak. Podreka, Gradec, 2 K; Lucija Šket, Maribor, 2 K; Alojzij Kavčič, Gradec, 2 K; Janez Huzar, p. d. Offner, Podkraj, Koroško, 3 K; N. Kalan, Ljubljana, 2 K; Emilija Lukovec, Vrhnika, 1 K.

Za svete maše za padle vojake. Martin Triller, Staridvor, Gorenjsko, 3 K; J. Podreka,

Gradec, 2 K; Vinko Junkorg, Sv. Pavei v Zil. dolini, 2 K; Herm. Schiller, Skočidol, Koroško, 10 K; Martin Tavčar, Labod, Koroško, 2 K.

Za afrikanske misijone. Več darovalcev iz Žalca 5 K.

Za bolgarske misijone. Več darovalcev iz Žalca 11 K; Marija Sever, Predjama, Notranjsko, 6 K; župnik Fr. Dolinar (za kruh) 5 K.

Za misijone. Neimenovana 6 K.

Za razširjenje sv. vere. Herm. Schiller, Skočidol, Koroško, 20 K.

Za odkup poganke deklice (Antonije). Neimenovana iz Kamnegorice 30 K.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA.

S to aprilovo številko smo ustavili določanje lista vsem onim naročnikom, ki še niso obnovili naročnine za leto 1916. Kadar bo plačana naročnina, tedaj se bodo doposlale tudi zaostale številke. Obenem naznanjamo novim naročnikom, da jim z januarjevo in februarjevo številko ne moremo več postreči, pač pa od marca naprej in znaša naročnina od sedaj do konca leta samo 1 K 50 vin.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

V. K. Vprašate, kje se dobi nemška knjiga o Praškem Jezuščku. Odgovor Vam in drugim: Ne vprašujte nič, kje se dobi ta, kje ona knjiga. Vsako knjigo na svetu, če jo je sploh mogoče dobiti, Vam preskrbi Katoliška bukvarna v Ljubljani pa tudi vsaka druga bukvarna (n. pr. Cirilova v Mariboru). — Na neko drugo vprašanje: Sv. oče niso ukazali pri povzdigovanju na sv. hostijo gledati, ampak le priporočili s tem, da so odpustek za to podelili. Trkanje na prsa s tem ni »odpravljeno«, seveda pa tudi nikakor ne zaukazano. Morda o tem še enkrat posebe v »Bogoljubu«, kaj in kakó naj se moli in drži med povzdigovanjem. — F. P. Slike dekleta na mrtvaški postelji ni mogoče prinesiti; na mrtvaškem odru bi že šlo, a na postelji ni primerno. — Tolc pa prosimo prav lepo: Nehajte, nehajte s tistimi »utrganimi in presajenimi cvetkami«. Taka reč se lepo sliši sempatje, redkokrat; če se pa vedno ponavlja, postane smešno. — O dveh vojakih, katerih slike so se poslane uredništvu, se je zgubilo ime. To je oni, kjer so bili trije skupaj in oni, ki se z desnico drži brezove ograje (Kolarič?). Pošljite, prosimo, imeni oziroma pojasnilo. — Rojan. Ni bilo mogoče vsega prinesiti. Predolgo. — Mnogo dopisov, opisov padlih vojakov in drugega pride prihodnjič.

„Pri Domoljubu“.

Kje je pa to?

To ni pri tistem popirnatem »Domoljubu«, ki je v sorodu s tem-le našim »Bogoljubom«, ampak tako se pravi tisti prodajalni, ki je v zvezi z »dobrodelno pisarno«, o kateri je bilo tam spredaj povedano, da se bo v kratkem odprla v Ljubljani v Kolodvorski ulici št. 35. Če greste od kolodvora doli po ulici, je to na desni strani, tam kjer so hiše malo nazaj pomaknene. Torej v zvezi s to dobrodelno pisarno bo prodajalna, v kateri se bodo prodajali zaenkrat slamniki in krtače domačega izdelka, pozneje pa tudi pletarski izdelki (košare in podobna roba), ki jih bodo izdelovali invalidje. Čisti skupiček se bo porabil v dobrodelne namene v podporo ubogih invalidov. Zato naj pa odslej tudi vsak resničen domoljub, to je vsak krščanski Slovenec, ki bo potreboval slamnika (za moške, ženske in otroke) ali krtače, kupi to reč edino v prodajalni »Pri domoljubu«. Pri tem namreč, da bo dobil dobro domaćega dela za zmerno ceno, bo obenem storil dobro delo krščanskega usmiljenja. Torej dve muhi z enim udarcem.

Prodajalna se bo odprla 1. aprila. Ravno zdaj bo nastopil čas za kupovanje slamnikov. Oglašajte se pridno »Pri domoljubu« in priporočajte ga tudi drugim! Trgovcem se prodaja tudi na debelo.

14. Petek. Marija sedem žalosti. Popolni odpustek: a) tistim, ki nosijo višnjevi škapulir; b) udom bratovščine žalostne Matere božje s črnim škapulirjem; c) udom bratovščine za duše v vicah; d) udom bratovščine sv. Družine.

16. Cvetna nedelja. Sv. Rafael. Tretjerednikom vesoljna odveza. Istim popolni odpustek, če ponove svoje obljube ta dan ali pa prvo nedeljo po tem, ako so ta dan postavno zadržani.

17., 18. in 19. v ponedeljek, torek in sredo tretjerednikom vesoljna odveza.

20. Veliki četrtek. Tretjerednikom in udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje rimska postaja s popolnim odpustkom. Popolni odpustek: a) tistim, ki danes eno uro molijo ali premišlujejo v spomin, da je ta dan Jezus postavil zakrament presv. Rešnjega Telesa; spoved in sv. obhajilo danes ali pa drugi teden; b) tistim, ki danes ali jutri obišejo »božji grob« in molijo po namenu sv. očeta; spoved in sv. obhajilo danes ali na velikonočno nedeljo; c) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; d) vsem, ki morejo dobiti odpustke rimskih štacijskih cerkvâ. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

21. Veliki petek. Kdor danes popoldne od tretje ure naprej ali jutri do 11. ure popoldne žalostni Materi božji vsaj pol ure dela družino z molitvijo ali premišljevanjem, dobi popolni odpustek tisti dan, ko opravi velikonočno spoved in gre k sv. obhajilu. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

22. Velika sobota. Tretjerednikom vesoljna odveza.

23. Velika noč. Popolni odpustek: a) vsem, ki morejo dobiti odpustke rimskih šta-

cijskih cerkvâ; b) udom rožnovenske bratovščine; c) udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje v bratovski ali farni cerkvi; d) udom bratovščine naše ljube Gospe presv. Srca v bratovski cerkvi; e) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; f) onim, ki nosijo črni škapulir; g) udom družbe krščanskih družin; h) udom bratovščine sv. Družine. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

Opomba. Odpustke rimskih štacijskih cerkvâ morejo dobiti: a) udje III. reda v redovni cerkvi; b) udje bratovščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te ne morejo brez velike težave obiskati, pa v farni cerkvi; c) udje bratovščine presv. Srca Jezusovega v bratovski cerkvi; mesto obiska bratovske cerkve jim more spovednik naložiti kako drugo dobro delo; d) udje bratovščine preč. Srca Marijinega v bratovski cerkvi; e) udje rožnovenske bratovščine v vsaki cerkvi, če molijo pri petih oltarjih; če jih ni pet, naj tiste, kolikor jih je, obišejo tolikrat, kakor da jih je pet; f) udje Marijine družbe v jezuitski cerkvi; kjer te ni, v katerikoli cerkvi, če molijo 7 očenašev in 7 češčenamarij po namenu sv. očeta; g) oni, ki nosijo višnjevi škapulir, v cerkvi, v kateri je Marijin oltar; h) oni, ki nosijo beli škapulir, v bratovski ali farni cerkvi; i) udje bratovščine za duše v vicah v bratovski ali farni cerkvi.

24. Ponedeljek. Sv. Fidel. Popolni odpustek tretjerednikom kakor 3. dan.

28. Petek. Zv. Lukezij. Popolni odpustek tretjerednikom kakor 3. dan.

30. Nedelja, zadnja v mesecu. Popolni odpustek vsem, ki trikrat na teden skupno molijo sv. rožni venec.

izborno se je obneslo za vojake v vojski in
sploh za vsakega kot najboljše

bol oblažajoče mazanje

pri prehlajenju, reumatizmu, gihtu, infuencah,
prani, vratni in bolesti v hrčeh

Dr. Richter-ja

Sidro-Liniment. capiteli
compos.

Nadomestilo
na **Sidro-Pain-Expeller.**

Steklenica krou. — 30, 1'40, 2'—

Dobiva se v lekarnah ali direktno
v Dr. Richter-ja lekarni „Pri zlatem lovu“,
Praga, I., Elizabetna cesta 5.

Dnevno raspošiljanje.

5 vinarjev

stane dopisnica, potom katere
izvolite zahtevati moj glavni cen-
nik s 4000 slikami, obsegajoč
bogato izbero pripravnih pred-
metov za vsakdanjo rabo in da-
rila; cenik se pošlje vsakomur
zastonj in poštne prosto.

Prva tovarna ur JAN KONRAD,
o. in kr. dvorni založnik, Brüx št.1225 (Češko).

Pristne nikeln. žepne ure po 4-20 K, 5— K.
V srebru 8-40 K, 9-50 K. Nikeln. budilka 2-90 K,
ure s kukavico 7-85 K, ure z nihalom 9— K.
Pošilja se po povzetju. - Neugajajoče se za-
menja ali denar naza!

Misjon.

Hčerke iz dobrih rodbin, ki štijo v sebi poklic za redovništvo in se hočejo posvetiti vzgoji revnih otrok in misijonskemu delu v tu- in inozemstvu, se sprejmo v

samostan Srca Jezusovega

(Herz-Jesu-Kloster)

623

Dunaj XXI, Leopoldauerstrasse 123.

500 K

470

Vam plačam, ako Vaših kurjih oces, bradavic in trde kože, tekem 3 dni s korenino, brez bolečin ne odpravi

Ria-Balsam.

Cena lončku z jamstvenim pis-mom K 1.—, 3 lončki K 2.50, 6 lončkov K 4 1/2. KEMENY, Kaschau (Kassa) I., poštni predal 12/322, Ogr.

Bogata zaloga

546

**šivalnih strojev,
koles, pisalnih strojev**

pri

Ivan Jax & sin

Ljubljana,

Dunajska cesta 17.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

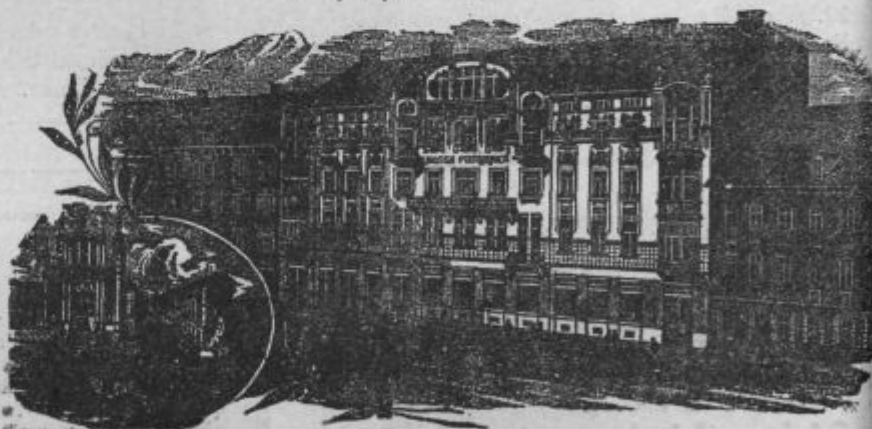
Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, pritličje, v lastni hiši, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge in vloge v tekočem računu, za katere jamčijo ne samo njeni zadržniki temveč tudi cela dežela Kranjska, in jih obrestuje po

33

4 ³/₄ %

Iz rezakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vložnih 100 kron čistih obresti 4.75 K na leto. Stanje vlog je bilo koncem marca 1914 čez 22 milijonov K. Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice brezpl. na razpolago.

Načelstvo.

Dnevnik:

„Slovenec“

stane po pošti prejemam:

Sobotna izdaja celoletno 7 kron.

celoletno	K 26.—
polletno	„ 13.—
četrtno	„ 6.50
mesečno	„ 2.20

KATOLISKA TISKARNA

V LJUBLJANI

sprejema v tisk vsakojake tiskovine od preproste do najfinejše izvršitve.